

Upravništvo. Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga čisto
78.180. Wlen št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

Dve področji diplomatskih akcij

V zadnjem času sta postali središče važnih diplomatskih akcij zlasti dve evropski področji: področje Vzhodnega morja ali Baltika ter področje jugo-vzhodne Evrope z vzhodnim Sredozemljem in bližnjim vzhodom. Na obeh se v raznih tekočih pogajanjih zelo ostro križajo interesi velesil. Baltik je stopil v zadnjih tednih v ospredje mednarodnega zanimanja na eni strani v zvezi s pogajanjem med Anglijo in Rusijo, na drugi v zvezi s sklenitvijo nenapadalnih paktov med Nemčijo in baltičnimi državami, na tretji pa v zvezi z vprašanjem ponovne oborožitve in utrditve Alandskega otočja. Jugovzhodna Evropa in vzhodno Sredozemlje sta prav tako že nekaj časa predmet izredne diplomatske pozornosti, deloma v zvezi s splošno igro velesil, deloma pa v zvezi z nekaterimi določenimi diplomatskimi dogodki, kakršni so na primer sklenitev angleško-turškega obrambnega pakta, napovedana sklenitev sličnega pakta med Turčijo in Francijo, obisk rumunskega zunanjega ministra Gafencu v Ankari itd.

Kakor se zdi ta dve evropski področji navidezno povsem samostojni in medsebojno neodvisni, je vendar prav razvoj zadnjega časa pokazal njuno tesno povezanost. Politična povezanost obeh prostorov izhaja med drugim že iz težnje vseh držav v tem območju, ki imajo v glavnem enake interese, da si sredi sedanje igre velesil kolikor mogoče zavarujejo svoj mednarodni položaj in s tem svojo varnost. Razen tega pa sta obe zapadni velesili, Anglija in Francija, razvili v zadnjem času na vsem tem prostoru izredno diplomatsko delavnost, katere namen je izgraditev obrambnega sistema od Baltika do Črnega in Sredozemskega morja. V sklop teh prizadevanj spadajo tako države ob Baltiku s Poljsko na čelu kakor države jugovzhodne Evrope z Rumunijo, Turčijo in Grčijo kot državami na skupni mednarodni črti. Na obeh področjih se v akcijo evropskega zapada vpleta akcija osi Rim-Berlin, pri čemer kaže zlasti Nemčija še prav posebno diplomatsko aktivnost.

Tako je Nemčija sredi razgovorov med Londonom in Moskvo, pri katerih se je v razvoju zadnjih tednov izkazalo baltičsko vprašanje kot najbolj sporno, vodila z nordijskimi in baltičskimi državami razgovore o sklenitvi nenapadalnih paktov. Nemška akcija v baltičskem območju se je v diplomatskih krogih presojala z dveh vidikov: z vidika nemške želje po obvladovanju vsega vzhodnomorskega prostora ter z vidika »približanja na krajše daljave« z Rusijo. V obeh primerih se utesnejo pojaviti novi vplivi na položaj Poljske, ki slej ko prej poudarja svoj baltičski položaj kot eno izmed osnov svojega mednarodnega položaja in svojih zunanjepolitičnih smernic. Po mnenju Varšave je zavarovanje baltičskega prostora prav tako življenjskega pomena za Poljsko, kakor je po sodbi moskovskih krogov za Rusijo in po sodbi Berlina za Nemčijo. S tem pa so že nakazana ozadja spora in boja okoli političnega vpliva na baltičskem področju. Na razpletu tega boja sta zaradi povezanosti s Poljsko živo zainteresirani tudi obe zapadni velesili, Anglija in Francija. Diplomatska pobuda Nemčije za sklenitev nenapadalnih paktov z nordijskimi in baltičskimi državami, zlasti pa poslednjimi, se je vrnila v tekoča pogajanja med Anglijo in Rusijo kot nov element, ki je v marsičem spremenil prejšnji dejanski položaj in s tem vplival tudi na spremembo osnov angleško-ruskih razgovorov okoli zakrpanja tako zване »baltičske luknje« v novem varnostnem sistemu južne Evrope pod vodstvom evropskega zapada, Poljske in Rusije.

Ako izvezamo Nemčijo in Rusijo, ki spadata seveda tudi k baltičskim državam, so se vse ostale države tega območja do najnovejšega časa oklepale politike stroge nevtralnosti in vseh sporih med velesilami. Prva se je preorientirala Poljska, ko se je naslonila na blok Anglije in Francije. Manjše države pa so se skupno z nordijskimi državami tudi po marčnih dogodkih odločile za ohranitev svoje polne nevtralnosti. V skladu s to taktiko Norveška, Švedska in Finska tudi niso sprejele nemške ponudbe za sklenitev pakta o nenapadanju, pri čemer sta se Norveška in Švedska lahko opirali na dejstvo, da sta pred leti odklonili tudi podobno rusko ponudbo. Nasprotno pa je po daljšem preudarku proti koncu maja sprejela nemško ponudbo Danska. Njej sta na začetku junija sledili tudi Letonska in Estonska, dočim je Litva sklenila podoben pakt z Nemčijo že v marcu ob odstopu nemškega ozemlja. Vse navedene države, ki so se z Nemčijo pogodile, pa vztrajajo slej ko prej pri svojem prvotnem stališču o

ANGLEŠKI ODPOSLANEC NA POTU V MOSKVO

Strang je včeraj odletel v Moskvo, kamor bo prišel danes opoldne z najnovejšimi angleškimi predlogi — Po zadnjih vesteh je Anglija ugodila vsem ruskim zahtevam

London, 12. junija. br. Posebni odposlanec angleške vlade William Strang je danes malo pred poldnem s posebnim letalom krenil na pot proti Moskvi. Nocoj bo prispel v Varšavo, kjer bo bržkone prenočil. Potovanje bo nadaljeval jutri zjutraj, tako da bo okrog poldneva že v Moskvi.

Tik pred svojim odhodom se je Strang dopoldne ponovno sestel z zunanjim ministrom lordom Halifaxom in angleškim poslanikom v Parizu sirom Ericom Phippsom, ki se že tri dni mudi v Londonu. Malo pozneje je bil pri Halifaxu tudi ruski poslanik v Londonu Majski. Nato pa sta imela Halifax in Phipps daljši sestanek s Chamberlainom. Na letališče je Stranka spremil in se od njega poslovil Chamberlainov prvi tajnik.

Berlin, 12. junija. AA. (Reuter): William Strang je prispel ob 16. na letališče Tempelhof. Ob 16.20 je nadaljeval svojo pot proti Moskvi.

Vsem sovjetskim zahtevam ugodeno?

London, 12. junija. z. Tik pred odhodom vladnega strokovnjaka za srednja in vzhodna evropska vprašanja Williama Stranga v Moskvo so tukajšnji politični krogi dobili potrdilo, da se končni angleški predlogi, ki jih bo Strang po angleškem poslanstvu v Moskvi predložil ruskemu komisaratu za zunanje zadeve, nanašajo tudi na Letonsko, Estonsko in

Finsko, tako da bodo vsaj indirektno vključene v novi garancijski sistem v Vzhodni Evropi. Znano je, da so vlade teh držav odklonile izrecna jamstva z angleške strani, ker vztrajajo pri svoji strogi nevtralnosti politiki. Zato bodo garancije zanje prišle do izraza v posredni obliki, tako da bodo Rusija in z njo avtomatično tudi Anglija in Francija branile omenjene tri države v primeru, da bi vojne sile kakšne druge države vdrle na njihovo ozemlje.

Nadalje je sedaj znano, da se z novimi angleškimi predlogi priznava sovjetske pravice, kakor so se Poljski, da namreč sama lahko ugotovi, kdaj se smatra direktno ali indirektno napadeno in kdaj je ogrožena njena neodvisnost tako, da je prisiljena z orožjem braniti svojo teritorialno in interesno suverenost. In v tem primeru bi ji Anglija in Francija avtomatično priskočili na pomoč.

Politični krogi v Londonu menijo, da je Anglija na ta način v najširšem obsegu ugodila ruskim željam. Strang se v Moskvi sam ne bo pogajal z zastopniki ruske vlade. Nastopal bo le kot svetovalec angleškega poslanika Seeda. Strang velja za najboljšega poznavalca Rusije in njenih razmer. Ko je bil pred leti v Moskvi kot gospodarski opazovalec angleškega poslanstva in nekaj časa tudi kot odpravnik poslov, se je dobro naučil rusčine.

V zunanjem ministristvu naglašajo, da Strangovemu potovanju v Moskvo nikakor ne nasprotujejo izjave, ki so jih konec preteklega tedna ob raznih prilikah podali ministrski predsednik Chamber-

lain, zunanji minister lord Halifax in finančni minister John Simon. Te izjave niso pomenile napovedi novega popuščanja Nemčiji, po zgledu Monakova, na drugi strani pa tudi ne zgolj opozorila Rusiji, da ne more ostati v vsakem primeru nepopustljiva. Anglija je slej ko prej pripravljena pogajati se z Nemčijo za ureditev vseh vprašanj, če prejme od nje garancije, da se bo eventualni sporazum po svojem duhu in besedi v resnici izvedel.

Delo francoske diplomacije

Pariz, 12. junija. z. Pospešitev angleško-ruskih pogajanj je treba po zatrjevanju pariških krogov pripisati v prvi vrsti akciji francoske diplomacije. Francoska vlada je konec preteklega tedna neomajno vztrajala pri tem, da se Rusom v vsem ugodi, kar se je sedaj, kakor vse kaže, tudi zgodilo. Francozi so se postavili na stališče, da bi bila vzhodna fronta brez ruske pomoči kmalu omajana. Kakor pravijo tukajšnji krogi, so zelo močni vplivi pritiskali na Chamberlaina, naj ne da Strangu večjih pooblastil za nadaljnja pogajanja z Moskvo, v borbi pa je končno zmagala francoska diplomacija in je v prvi vrsti njena zasluga, da je Strang danes odletel v Moskvo z novimi predlogi.

Pariz, 12. junija. AA. Današnja seja vlade je bila v glavnem posvečena proučeva-

nju zunanjepolitičnega položaja. Na seji bo zunanji minister Bonnet podal obširen ekspozé o mednarodnem položaju. Mislijo, da ne bodo predsedniku republike predložili v podpis nobene nove uredbe z zakonsko močjo.

Vojaško sodelovanje v angleškem bloku

London, 12. junija. o. Pogajanja generalnih štabov angleških in francoskih obrambnih sil na Daljnem vzhodu bodo v Singapuru, kamor bo prišel tudi zastopnik vojne mornarice Zedinjenih držav. V francoski delegaciji bodo admiral De Caux, general Martin, polkovnik Deveze in zastopnik generalnega štaba vojaškega letalstva.

»Exchange Telegraph« doznava, da bo angleško letalsko ministristvo v kratkem imenovalo posebnega letalskega atašea pri angleškem veleposlanstvu v Varšavi. To imenovanje je v neposredni zvezi s prizadevanji Anglije in Poljske, da po sklenitvi znanega sporazuma o medsebojni pomoči kolikor mogoče poglobita vojaško sodelovanje.

Atene, 12. junija. br. V Pireju so danes priplule štiri francoske ladje, velik rušilec in tri podmornice. Obisk v atenski luki bo trajal več dni. Francoska flotila bo nato obiskala tudi Solun in še nekatere druge grške luke.

Chamberlain o pogojih za mednarodno konferenco

Odgovori na vprašanja v parlamentu — Osnovni pogoji za uspeh konference je obnova zaupanja

London, 13. junija. br. V poslanski zbornici so danes zastopniki opozicije vprašali ministrskega predsednika, pod kakšnimi pogoji bi bila glede na sedanje prilike možna mednarodna konferenca, na kateri naj bi se zares rešili vsi pereči problemi, in kaj lahko angleška vlada stori, da se takšna konferenca omogoči. Chamberlain je odgovoril, da bi bila takšna konferenca uspešna le, če bi se pojavilo na vseh straneh medsebojno zaupanje, da vsi sodelujoči v resnici žele mirne ureditve glavnih vprašanj in da imajo trden namen izpolniti svoje obveznosti po duhu in besedi sporazuma, ki bi se na taki konferenci dosegel. Če bi bila podana jamstva, da se bodo na eventualni mednarodni konferenci dosegli taki rezultati, bi angleška vlada ne oklevala niti minute in bi storila vse, da bi do take konference prišlo. Toda angleška vlada bi morala dobiti od vseh, ki bi na konferenci sodelovali, vsa potrebna jamstva, da se bodo tudi oni v enaki meri potrudili za uspeh konference.

Na posebno vprašanje o položaju angleškega poslanstva v Tirani, je ministrski predsednik Chamberlain dejal, da je albansko zunanje ministristvo obvestilo vsa poslanstva v Tirani, da bodo v kratkem ukinjena in da potem tudi poslaniki avtomatično ne bodo mogli več uživati svojih diplomatskih pravic. Kar se tiče angleškega poslanika, ki je hkratu generalni konzul, je angleška vlada že ukrenila, da bo odslej izvrševal v Tirani le svojo drugo funkcijo.

Državnemu podtajniku za zunanje zadeve Buttlerju je bilo zastavljeno vprašanje, ali je londonski nevtralnostni odbor vedel za italijanske in nemške podpore, ki jih je za časa državljanske vojne prejemal general Franco in o katerih so bile sedaj v Nemčiji in Italiji objavljene razne podrobnosti. Buttler je izumikajoče odgovoril, da si je bila angleška vlada že od vsega početka na jasnem, da bodo nacionalisti deležni velike podpore iz Italije in Nemčije. Italijanski in nemški zastopniki v nevtralnostnem odboru pa o tej podporah vodstvu odbora niso poročali.

Zanimanje v Rimu

London, 12. junija. o. Za dravi pričakujejo prihod angleškega poslanika šira Percyja Loraina iz Rima. Njegov nagli povratak v London po kratkem bivanju v Rimu daje povod za razne konvinkcije. Politični krogi menijo, da je njegov prihod v zvezi s ponudbami, ki so jih na

popolni nevtralnosti in sporih med velesilami. Vendar je odločitev baltičskih držav bistveno spremenila osnove angleško-ruskih pogajanj okoli zakrpanja tako zване »baltičske luknje«. Tu ne gre sedaj več za vprašanje jamstev tem posameznim državam, temveč za širše prostorno vprašanje, za vprašanje posrednih ali neposrednih interesov zainteresiranih velesil, ki naj se morebiti zaščitijo z novim sporazumom med Anglijo in Rusijo. Tako se je pojavil predlog o posredni zaščiti vsega baltičskega prostora pred morebitnimi neizvznimi napadi v obliki jamstev, ki naj bi jih Anglija in Francija dala Rusiji, da ji priskoči na pomoč ne le v primeru neposrednega, temveč tudi posrednega ogrožanja njene varnosti, torej tudi v primeru tujega posega na baltičske države.

Debata tudi v lordski zbornici

London, 12. junija. AA. (Reuter). Danes se je v domu lordov nadaljevala razprava o zunanji politiki. Liberalec lord Motiston je poleg drugega dejal, da popolnoma odo, brava sklep, po katerem je angleška vlada v mesecu septembru preteklega leta pristala na monakovsko konferenco. Pripomnil je, da se je z mednarodnimi konferencami, pa naj govore o njih kar hočejo, možno izogniti oroženemu spopadu. Smatra, da mora angleška zunanja politika »vnesti gotove spremembe in dopolnila v svoj dosedanj besednjak«. Angleška vlada mora naglasiti, da je s svojo sedanjo politiko stopila na čelo zvezi za odkrito in iskreno zunanjo politiko. Velika Britanija mora ob vsaki priliki poudariti, da se njena zunanja politika more definirati z načelom, da nihče na svetu ne sme biti brez pravic zaradi tega, ker je kdo drugi močnejši od njega. Delamo na to, da se ustanovi svetovna zveza človekoljubnosti — je vzkliknil lord Motiston.

Na pripombe Matistona in drugih govornikov je odgovoril zunanji minister Halifax. Glede pogajanj s Sovjetsko Rusijo je dejal, da naj bi se ta pogajanja s sovjetsko vlado končala v Moskvi. Strang še ni prispel v Moskvo in je zaradi tega pri sedanjem stanju nemogoče iti v podrobnosti, o katerih bodo razpravljali v Moskvi.

Glede Gdanske je Halifax rekel: »Smatram, da danes ne morem storiti ničesar boljše kot to, da poudarim stališče angleške vlade, kakor ga je pred nedavnim definiral ministrski predsednik, ki je skrbno izbral besede, rekoč: Naša zagotovila, ki smo jih dali Poljski, so bila jasna in določna, čeprav bi z zadovoljstvom sprejeli, da se nasprotstva med Poljsko in Nemčijo rešijo na prijateljski način, po razgovorih, in čeprav vsi smatramo, da bi se ta nasprotstva mogli in morala tako rešiti. Če bi se poskušalo položaj spremeniti s silo na ta način, da bi bila ogrožena neodvisnost Poljske, bi to neizbežno pomenilo začetek vojne, v katero bi bila zapletena tudi naša država.

„Anglija ne zavlačuje“

London, 12. junija. AA. (Reuter). Predsednik vlade Chamberlain je izjavil v spodnji zbornici, da nima v zvezi z britansko-sovjetskimi pogajanjmi ničesar dodati svoji izjavi z dne 7. t. m. Potem je laburistični poslanec Dalton vprašal, zakaj vlada zavlačuje sklenitev sporazuma. Pozdravljen s ploskanjem, je Chamberlain spet po vzel besedo in odgovoril Daltonu: Ne vidim nobenega razloga, zakaj pripisuje Dalton to zavlačevanje britanski vladi.

Kardinal Faulhaber obolet

Berlin, 12. junija. b. Doznava se, da je monakovski nadškof in kardinal Faulhaber obolet. Faulhaber je že čez 70 let star. Letos se je zgodilo prvič, odkar je nadškof, da se ni udeležil telovske procesije.

Razgovori v Ankari

V ospredju Gafencovih razgovorov s turškimi državniki so baje bolgarske zahteve za vstop v Balkansko zvezo

Ankara, 12. junija. d. Rumunski zunanji minister Gafencu je prispel včeraj ob 4. zjutraj preko Carigrada v Ankaro, kjer so ga pozdravili na postaji zastopniki turške vlade z zunanjim ministrom Saradzoglom na čelu. Opoldne je Gafencu posetil turškega zunanjega ministra, nato pa še min. predsednika Hajdarja in predsednika parlamenta, ki so mu popoldne vsi vrtili obisk. Danes so se pričeli službeni razgovori, ki bodo zaključeni jutri z Gafencovo avdienco pri predsedniku republike Ismetu Ineniju. Kakor zatrjujejo, bo glavni predmet razgovorov v Ankari vprašanje pristopa Bolgarije k Balkanski zvezi, kar bi pomenilo njeno močno okrepitev. Turčija bo posredovala pri Rumuniji in Grčiji, da bi ugodili željam Bolgarije, ki zahteva od Rumunije vrnitev južne Dobruže, od Grčije pa izhod na Egejsko morje.

Turški zunanji minister Saradzoglu je na banketu na čast Gafencu poudarjal v svojem govoru, da je Balkanska zveza zamišljena kot organizacija za ohranitev miru. Gafencu pa je naglašal podobnost vlog, ki jih imata Rumunija in Turčija. Balkanska zveza je orodje miru in ne izključuje nobenega balkanskega naroda.

Ankara, 12. junija. p. V zunanjem ministristvu sta imela Gafencu in Saradzoglu danes dva daljša razgovora. Kakor naglašajo poučeni politični krogi, sta razpravljala o običajnih balkanskih vprašanjih, kakor tudi o zunanji politiki posameznih članic Balkanske zveze. Vlado krogi naglašajo, da potekajo razgovori v izredno prijateljskem duhu. Ko sta se nocoj oba zunanja ministra pojavila pred zunanjim ministristvom, sta bila izredno dobro razpoložena. Jutri bosta nadaljevala svoje razgovore. Jutri popoldne bo Gafencu obiskal predsednika republike Ismeta Inenija.

O razgovorih doslej ni bil izdan komu-

niške, dobro poučeni krogi pa naglašajo, da je Saradzoglu nadaljeval svojo posredovalno akcijo med Rumunijo in Bolgarijo. O tem sta zunanja ministra govorila že ob priliki prvega Gafencovega obiska v Ankari.

Balkanska zveza močnejša kot kdaj prej

London, 12. junija. o. Dopisnik »Daily Telegraph« poroča iz Ankare, da je rumunski zunanji minister Gafencu izjavil: Čvrsto verujem v slogo Balkanske zveze in njeno misijo, da pomaga ohraniti evropsko ravnotežje in zagotoviti mir. Kar se tiče Bolgarije, je Balkanska zveza že pogosto dokazala, da ni naperjena proti nikomur in da ne želi nikogar izključiti. Balkanska zveza je odprta vsem balkanskim državam, ki uvidevajo potrebo, da se s skupnim postopkom koristijo interesom Balkana.

Na vprašanje dopisnika, ali je nastala kakšna izprememba v Balkanski zvezi, je Gafencu odgovoril: Da! Balkanska zveza je sedaj močnejša kakor kdaj prej. To je edina izprememba.

Bolgarska obiska v Berlinu in Londonu

Berlin, 12. junija. z. Listi poročajo, da bo bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister Kjuzevanov v kratkem prišel v Berlin na obisk, ki bo trajal dva ali tri dni. Natančno termin za ta obisk še ni določen. Diplomatske priprave za berlinske razgovore pa so že malone dovršene. Obenem so se razširile tudi vesti o obisku bolgarskega kralja Borisa v Londonu, do katerega bo prišlo sredi avgusta.

Pogajanja za italijansko-špansko vojaško zvezo

Ciano obišče še ta mesec Madrid — Španski demantiji

Rim, 12. junija. o. V političnih krogih zatrjujejo, da je italijanski zunanji minister grof Ciano razpravljal s španskim notranjim ministrom Sunerjem, ki je prišel v Italijo skupno z vračajočimi se italijanskimi četami, o možnosti politične pogodbe med Italijo in Španjo. O tej zadevi so se posvetovali tudi zastopniki španskega in italijanskega generalnega štaba. S službene strani v Rimu ne potrjujejo vesti o bližnji zaključitvi takega italijansko-španskega pakta, izjavljajo pa, da bo grof Ciano odpotoval v Madrid še ta mesec, da vrne obisk Sunerju. Ta bo imel jutri še en razgovor s Cianom, v sredo pa se bo vrnil nazaj v Španijo.

V ostalem poudarjajo italijanski listi, da so vesti o skorajšnji zaključitvi italijansko-španskega vojaškega pakta izzvale veliko vznemirjenje v Franciji, kakor tudi razne komentarje v Angliji. Angleški krogi trdijo, da bi tako otežkočil položaj Chamberlaina, ker bi nasprotoval po mnenju angleške opozicije med Anglijo in Italijo sklenjenemu sporazumu.

London, 12. junija. o. Iz krogov španske vlade poroča »Exchange Telegraph«, da vlada za sedaj še ne namerava skleniti vojaške pogodbe z Italijo. Ob obisku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana z Madridu zato ne bo govora o tem

vprašanju, temveč bodo razpravljali le o nadaljnjem razvoju prijateljskih odnosov sedaj po končani državljanski vojni in po odhodu italijanskih čet.

Burgos, 12. junija. w. Uradna španska agencija poroča, da bo italijanski zunanji minister grof Ciano 21. t. m. uradno obiskal špansko prestolnico. Pri tej priliki bo imel važne politične razgovore z generalom Francom glede bodočih odnosov španije do osi Rim-Berlin.

Madžarsko priznanje grofu Ciano

Budimpešta, 12. junija. AA. (Stefani) Vladni list »Hetve« prinaša članek o delovanju italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v zadnjih treh letih, ko je na tem mestu. List pravi, da je v teh treh letih Italija izvedla orjaške dogodke, kakor ustanovitev imperija in sklenitev italijansko-nemške zveze, ki sta državama osi zagotovila vojaško zmago na španskem in afirmiranje politike proti kominterni ter zavzetje Albanije. List pravi, da so ti dogodki neprecenljivega pomena, ker karakterizirajo novo dobo v Evropi, ter končuje z besedami, da madžarski narod nikoli ne bo pozabil delovanja grofa Ciana v korist Madžarske.

Kralj Jurij spet v Kanadi

Posetil bo še Novo Fundlandsko, nakar se bo vrnil v Evropo

New York, 12. junija. br. Danes se je zaključil obisk angleškega vladarja v Združenih državah. Vsi štirje dnevi so bili ena sama neprekinjena veriga doslej tudi v Ameriki malone še ne doživljenih manifestacij in navdušenja. Cele tri dni sta bila kralj in kraljica nenehoma v stikih ne le z ameriški državniki, nego tudi z milijonskimi množicami Američanov, ki so jima na vse moguče načine izražali svoje simpatije. Le včeraj sta se umaknili v mirno okolje Hydeparka, kjer sta bila gosta prezidentove rodbine. Danes sta se kralj Jurij in kraljica Elizabeta vrnila v Kanado.

V Hydeparku sta si kralj in kraljica včeraj nekoliko odpočila. Obedovala sta pri Rooseveltovih in popoldne sta se kopala. Kralj je svojemu gostitelju daroval umetniško izdelan srebrni tintnik, v katerega je bil vdela tudi kraljeva grb. Kralj in kraljica sta predstojnika v njegova soproga so si izmenjali tudi svoje fotografije. Včeraj popoldne sta imela kralj in prezident Roosevelt že napovedane politične razgovore.

Kralj Jurij in kraljica Elizabeta sta se vrnila v Kanado s posebnim vlakom. Med potjo so jima množice Američanov znova prirejale viharne manifestacije. V Kanadi bosta ostala še nekaj dni, nakar bosta preko Quebeca odpotovala v Novo Fundlandijo, nato pa se vrnila preko Atlantskega oceana v Anglijo. Na poti do Quebeca se bo posebni vlak ustavil še na raznih manjših postajah, tako da bo moglo še ka-

nadsko podeželsko prebivalstvo izraziti angloskima suverenoma svoje simpatije in vdanost.

Vprašanje Rooseveltovega obiska v Angliji

Hydepark, 12. junija. AA. (Reuter). Politični krogi trdijo, da je predsednik Roosevelt izjavil, da so brez osnove vse vesti, da bi bil uradno povabljen, naj v najkrajšem času obišče Anglijo. Verjetno je, pravijo ti krogi, da je kralj Jurij VI. predsedniku Rooseveltu izrazil željo, da bi ga mogel pozdraviti v Angliji, da pa to ni bilo izrečeno v uradni obliki.

New York, 12. junija. AA. Ameriški tisk naglasja soglasno, da je obisk angleške kr. dvojice mnogo doprinesel k okrepljeni prijateljstvu in dobrega sporazuma med angleškim imperijem ter vsemi angloskimi državami. »New York Times« poroča, da je predsednik Roosevelt posebej zadovoljen, ker je vse prebivalstvo Združenih držav s svojimi manifestacijami pokazalo, da odobrava politiko njegove vlade. Velika množica ljudstva, ki se je zbrala v Hydeparku o priliki odhoda angleške kr. dvojice, je prepevala popularno angleško pesem »O dobrem tovarišu«. Politiki ki funkcionarji in oboje, ki je spremljalo posebni vlak angleškega kr. para, so prešli od angleškega kralja dragocene darove za spomin.

Zahvala

Nj. Vis. kneginje Olge

Beograd, 12. junija. AA. Nj. Vis. kneginja Olga je dobila za svoj rojstni dan čestitke iz Jugoslavije in iz tujine z željo po dolgem življenju in sreči. Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel. kralja čast zahvaliti se vsem, ki so čestitali, in vsem, ki so se pri tej priložnosti vpsali v dvorne knjige.

Beleške

Interpelacija na predsednika vlade

Kakor poročajo iz Beograda, sta senator Kotur in poslanec Janković včeraj vložila interpelacijo, ki jo je skupina senatorjev in narodnih poslancev naslovila na predsednika vlade in notranjega ministra Dragišo Cvetkovića in ki se nanaša na sporazum.

JNS v Srbiji

Predsednik Jugoslovenske nacionalne stranke Peter Živković je prispeval v spremstvu podpredsednika Jovana Banjanina in senatorja Dunjića v požarevsko okrožje, kjer so vsi trije poročali o političnem položaju na več shodih in sestankih JNS. V Požarevcu se je pridružil vodstvu JNS tudi bivši predsednik vlade Bogoljub Jevtić, ki je imel večjo konferenco s pristaši JNS v Petrovcu.

Seja vodstva Davidovičeve demokratske stranke

Po dolgem času se je sestalo v nedeljo v Beogradu vodstvo Davidovičeve demokratske stranke. Seja je bila popoldne in popoldne, predsedoval pa je podpredsednik Milan Grol, ker je Ljuba Davidović še vedno bolehen. Vendar pa je bil tudi on precej časa navzoč in je imel za uvod kratek govor. O političnem položaju je obširno poročal Božidar Vlačić. Glavni predmet debate je bilo hrvatsko vprašanje. Sklenili so izdelati ekspozice, ki bo vseboval pregled dogodkov od podpisa sporazuma med združenimi opozicijo in dr. Mačković 8. oktobra 1937 preko volitev 11. decembra 1938 do danes. Ekspozice bo zavzel tudi definitivno stališče Davidovičeve stranke glede rešitve hrvatskega vprašanja.

Izločitev dr. Stojadinovića v Črni gori

V nedeljo je bil na Cetinju izredni občni zbor banovinske organizacije JRZ za zetsko banovino. Na dnevnem redu je bila volitev novega banovinskega odbora, ki mu je do sedaj predsedoval dr. Milan Stojadinović. Dr. Stojadinović na skupščini ni prišel, ravno tako ne njegovi ožji prijatelji. Pri volitvah je bil zato soglasno izvoljen nov banovinski odbor, ki mu je sedaj predsednik minister za telesno vzgojo Djuro Čejović.

Po večeršnjem občnem zboru na Cetinju so odstranjeni pristaši dr. Milana Stojadinovića že iz banovinskih odborov JRZ za dunavsko, vardarsko in zetsko banovino ter iz organizacij v Beogradu.

Prostovoljna vojaška vežba beograjskih akademikov

Ponedeljsko »Jutro« je že poročalo o zaključku enomesnega tečaja članov beograjskega »Akademskega prostovoljskega bataljona«, ki je uspel nad vse zadovoljivo. Tečaj je bil zaključen s ostrim streljanjem na beograjskem garnizijskem strelišču, kamor so pripeljali člane s kamioni naše motorizirane pehote. Dijake, ki so bili v uniformah s karabinkami preko ramen, so vodili oficirji in podoficirji. Na strelišče so dospeli pozneje tudi ministri vojske in mornarice general Milutin Nedić, šef generalnega štaba general Dušan Simović, načelnik operativnega oddelka generalnega štaba general Čedomir Škekić, inspektor državne obrambe general Vojin Maksimović in drugi. Po končanem ostrim streljanju je nagovoril vojni minister zbrane dijake ter jim izrazil svoje posebno zadovoljstvo, da so se prostovoljno posvetili resni pripravi za obrambo domovine. V svojem govoru je med drugim rekel: »Beograjsko vseučilišče je že od nekdaj izvor naših najboljših rezervnih oficirjev, brez katerih si danes ni moglo misliti organiziranje moderne vojske. Načela moderne vojne zahtevajo od narodov in držav mnogo večjih rezerv moštva in materiala, kakor so jih nekoč potrebovali. Vi ste s svojo prostovoljno službo dokazali, da ste vredni naslednikov svojih junakov prednikov in da boste njim enakovredni, če bi vas pozvala kralj in država.«

Slovenske žrtve v Španiji

Mariborska »Delavska politika« objavlja podatke o udeležbi Jugoslovenov v španski državljanski vojni. Jugoslovenov je bilo v republikanski vojski kakih 1700, med njimi 450 Slovencev ali več kot četrtina vseh Jugoslovenov. Padlo jih je 230, to je nad polovico vseh udeležencev. Iz Trbovelj je v Španiji 12 moških fantov, ki so najbrž vsi padli, čeprav usoda nekaterih ni zanesljivo ugotovljena, ni pa o njih nikakih poročil več.

Večina Slovencev in ostalih Jugoslovenov, ki so se borili v Španiji, tja ni šla iz domovine, temveč iz zapadnih evropskih držav, kjer so delali. Skoro vsi so šli v Španijo v prvi polovici državljanske vojne, ko pa se je potem začela izvajati strožja kontrola na španskih mejah, je začelo tudi število naših državljanov v Španiji padati.

Načrt nove slovaške ustave

Podpredsednik slovaškega parlamenta dr. Mederly je objavil te dni razpravo o novi slovaški ustavi, ki se pripravlja. Slovaška država naj bi bila po tej ustavi republika z družabnim in državnim ustrojem v smislu krščanskega svetovnega nazora. Namesto parlamenta bo imela avtoritarni narodni svet, ki ga bo ljudstvo volilo po plebiscitarnem načinu, to je z odobritvijo ali odklonitvijo edine kandidatne liste, ki jo bo predložila vlada. Drugih list razen vladne ne bo smelo biti. V vrhovnem svetu bo polovica članov vzetih iz vrst Hlinkove stranke, druga polovica pa iz vrst strokovnih organizacij in stanovskih društev. Predsednik vrhovnega narodnega sveta bo član parlamentarne stranke.

Na banketu

zastrupljeni

Šanghaj, 12. junija. w. Japonski krogi so pod mučnim vtisom dogodka, ki se je odigral sredi na banketu, ki ga je japonski generalni konzul priredil na čast pomočniku japonskega zunanjega ministra, ki se mudi v Šanghaju. Na banketu so bili visoki japonski oficirji, več zastopnikov tujih držav ter vsi člani časne nankinske vlade. Sredi banketa je postalo vsem udeležencem slabo. Zdravniki je ugotovili, da so vsi zastrupljeni. Preiskava je pokazala, da so bila zastrupljena vsa jedila in vse pijače, ki so bile servirane. Vsem udeležencem so takoj nudili zdravniško pomoč in so zaenkrat izven nevarnosti, ne izključujejo pa možnosti komplikacij, ker so zavili precejšnje količine nekega neznanega strupa. V zvezi s tem so japonske oblasti odredile strogo preiskavo. Predvsem so aretirali kitajskega kuharja, ki je pripravljaj jedila za banket, zaprl pa so tudi več drugih osumljencev ter domnevajo, da je bila na delu neka tajna kitajska organizacija, ki je skušala na ta način odstraniti vse vodilne japonske činitelje v Nankingu.

Skupščine JNS in OJNS

Sreski skupščini v Celju — Ustanovitev mladinske JNS v Trzinu — Šentpetrska organizacija v Ljubljani

V mali dvorani celjskega doma v Celju je bila v nedeljo dopolne skupščina sreskih organizacij JNS in OJNS za celjski srez. Skupščine se je udeležilo članstvo iz vsega celjskega sresa v tako velikem številu, da je docela napolnilo dvorano. Zastopani so bili vsi sloji in stanov.

Predsednik sreske organizacije JNS g. Ivan Prekoršek je iskreno pozdravil vse zborovalce, zlasti pa senatorja g. Ivana Pucija, ki so mu navzoči priredili tople ovacije. Nato se je zahvalil vsem članom, ki so se požrtvovalno in neustrašeno udeležili volilne borbe v decembru. Pregledno je poročal o delovanju sreske organizacije in o političnih razmerah v celjskem srezu ter se dotaknil vprašanja Hmeljarskega društva za dravsko banovino, javne oznamovalnice za hmelj v Zalcu, javnih del, zlasti nujno potrebne modernizacije državne ceste Vransko—Celje—Konjice ter drugih aktualnih zadev. Predsednik mladinske sreske organizacije g. Jože Vebler je poročal o delovanju mladinske organizacije, ki jo je skupno delo združilo v močno in nerazdružljivo enoto. Obe poročili so sprejeli zborovalci z živahnim pritrdjevanjem. Soglasno sta bila nato izvoljena na predlog dr. Ernesta Kalana odbor sreske organizacije JNS za dosedanjim zaslužnim predsednikom g. Ivanom Prekorškom in na predlog g. Tugomera Prekorška odbor sreske mladinske organizacije z dosedanjim aginim predsednikom g. Jožetom Vebletom.

Navdušeno pozdravljen je končno spregovoril senator g. Ivan Pucelj. Med ponovnim odobravanjem je obravnaval naše notranjepolitične razmere, zlasti hrvatsko vprašanje, ter poročal o aktualnih gospodarskih problemih naše države in o razmerah v Sloveniji. Zborovalci so mu ob koncu govora ponovno priredili navdušene ovacije. Predsednik g. Prekoršek se je zahvalil g. Pucelju za njegova izvajanja in ga prosil, da čim prej zopet obišče Celje.

V nedeljo 11. junija se je priključila tudi nacionalna in napredna mladina iz Trzinu in neposredne okolice gibanju mladine JNS. V Lončarjevi kavarni se je zbralo okoli 60 mladincev in si ustanovilo svojo krajevno organizacijo. Med nje je prišlo tudi več starejših prijateljev, ki so z velikim zadoščenjem prisostvovali temu važnemu koraku trziške mladine. Skupščino je otvoril in vodil mladinec Ferdo Lajbajer, ki je pozdravil vse navzoče in imel lep uvodni govor, v katerem je poudaril razloge, ki zahtevajo, da se zrela mladina vključi v politično življenje. Njegova izjavljanja so bila deležna soglasnega odobravanja. Za njim je imel lep in temperamenten govor tajnik sreskega odbora

Ukrepi novega vodstva JRZ proti dr. Stojadinoviću in njegovi akciji

Petkovi sklepi predsedstva poslanskega kluba JRZ o izključitvi onih članov kluba, ki podpirajo ali bodo podpirali akcijo dr. Milana Stojadinovića, ali pa so bili v klubu samo gostje, ker niso člani JRZ, so razumljivo izzvali veliko pozornost v beograjskih političnih krogih. »Politika«, ki ima zelo dobre zveze z novim vodstvom JRZ, objavlja zanimive informacije o ozadju teh sklepov. Po njenih informacijah bodo črtani iz seznama članov kluba JRZ vsi poslanci, ki so sicer kandidirali na listi dr. Milana Stojadinovića 11. decembra, a ne pripadajo JRZ. Predvsem gre za zagrebško Demetorovičovo skupino, ki se je ob volitvah izločila iz JNS in se pridružila dr. Milanu Stojadinoviću. Iz te skupine izvoljeni poslanci so potem vstopili v poslanski klub JRZ, ne da bi obenem postali člani stranke. Po informacijah »Politike« so bili ti poslanci glavni netilci sporov v poslanskem klubu JRZ ter so pripravljali v družbi najožjih osebnih prijateljev dr. Stojadinovića znano interpelacijo o notranjepolitičnem položaju, ki jo baje namerala vložiti dr. Stojadinović na vlado. »Politika«

Neresnične vesti

o atentatu na Lutzeo

Berlin, 12. junija. AA. (DNB). Razni tuji časopisi so objavili poročila o poskušanem atentatu na šefa štaba SA oddelkov Lutzeo. Nekateri tuji listi poročajo, da je do atentata prišlo v Gdansk, drugi spet pravijo, da v Memelu, da ga je izvršil neki Herman Krick, ki je bil nato ubit. Vsa ta poročila so netočna.

Angleški obisk na Balkanu

London, 12. junija. b. »Exchange Telegraph« poroča, da odpotuje še ta teden na daljše obiske v posamezne balkanske države kot zastopnica British Councila znana lady Maureen Stanley, žena angleškega trgovskega ministra. Ugledna angleška dama bo obiskala tudi Jugoslavijo, kjer se je mudila nekaj časa že na začetku tega leta.

Parkete

kupite najugodnejše pri domačih tovarni

REMEC - Co. KAMNIK

Zastopnik za Ljubljano in okolico

FERDO VODE

LJUBLJANA

Kersnikova ulica 7.

(Brez pravice na inkaso)

Madžarsko čakajo hude notranjepolitične borbe

Prva seja novo izvoljenega madžarskega parlamenta Narodni socialisti v strankinih uniformah

Budimpešta, 12. junija. o. Novi madžarski parlament se je sestel ob 10. dopoldne k prvi zgolj formalni seji. Največjo pozornost je zbudila petdeseterica desničarske-radikalne stranke puščičastega križa, ki so se pripeljali pred parlament v 14 avtomobilih. Policija je podvela ukrepe, da bi se manifestacije ne razširile po mestu. Vsi člani stranke puščičastega križa so bili v uniformah, zelenih srajcah, črnih suknjičih in z usnjenimi pasovi. Del poslancev vladne stranke je prišel v parlament v starih madžarskih magnatskih uniformah, le nekaj poslancev levice je prišlo v običajnih civilnih oblekah. Člani vlade z ministrskim predsednikom Telekyjem so prišli v starih madžarskih nošah. Sejo je ob 10. otvoril kot starostni predsednik pristaš narodne socialistične stranke Štefan Magyar Kossa, ki so ga pristaši puščičastega križa pozdravili z dvignjenimi rokami. Predsednik jim je odzdravil z dvigom desne roke ter je imel nato kratek govor. Zatem je bilo izvoljenih šest najmlajših poslancev začasne zapisničarje. Izmed njih so bili štirje člani stranke puščičastega križa. Glede na to je v začasnem predsedništvu, ki šteje 7 članov, 5 pripadnikov puščičastega

križa in samo dva pristaša vladne stranke. Na dnevnem redu je bilo čitanje dopisa predsednika vlade, ki odreja, da bo prihodnja javna seja poslanske in zgornje zbornice v sredo 14. ob 12. uri. Današnja seja je trajala samo 7 minut.

Po seji so narodni socialistični poslanci strnjeno zapustili parlament in se v povorki avtomobilov odpeljali skozi mesto. Pred parlamentom se je zbralo več tisoč njihovih simpatizerjev, ki so poskušali demonstrirati, vendar pa jih je policija po prvem poskusu razgнала.

Današnji nastop narodno socialistično usmerjenih poslancev je zbudil v madžarskih političnih krogih veliko pozornost in splošno napovedujejo, da je treba pričakovati v bližnji bodočnosti hude notranje politične borbe na Madžarskem.

Tibor Eckhardt se umakne iz političnega življenja?

Budimpešta, 12. junija. o. »Esti Ujsag« poroča, da bo Tibor Eckhardt odložil svoj poslanski mandat in se umaknil iz političnega življenja.

Bolgarske revizijske zahteve do Rumunije

»Paris Soir« objavlja razgovor člana francoske akademije Jeroma Tharauda z bolgarskim ministrskim predsednikom Kjuzevanovom. Razgovor se je nanašal na bolgarske revizijske zahteve napram Rumuniji.

»Izjavljam vam,« je rekel Kjuzevanov, »da hočemo živeti z Rumunijo v dobrih sosedskih odnosih. Mi nikakor ne zahtevamo severne Dobrudže, vrnejo pa naj nam vsekakor južno Dobrudžo, kjer žive tisoči in tisoči naših sorojakov. Južna Dobrudža je naravno zaledje naših pomorskih pristanišč. Odkar so nam odvzeli južno Dobrudžo, sta Varna in Burgas obsojena v propast. K temu moram še pripomniti, da razpolaga današnja Bolgarija le z malo zemlje, primerne za pridelovanje pšenice, in da bi mogli iz južne Dobrudže kriti primanjkljaj lastne pridelave. Ne izdam nobene državne taj-

nosti, ako še povem, da so se vršila pred nekaj meseci med Sofijo in Bukarešto pogajanja za prijateljsko ureditev vprašanja Dobrudže. Znani so vam tudi dogodki, ki so se zgodili medtem. Pariz in London sta dala Rumuniji jamstvo o pomoči, na kar so pod tako ugodnimi znamenji pričeta pogajanja med Bolgarijo in Rumunijo zaspala.«

Ministrski predsednik Kjuzevanov se je izrazil končno v bridkih besedah o postopanju, ki ga je deležna Bolgarija s strani zapadnih velesil, potem pa je nadaljeval: »Pariske mirovne pogodbe so sedaj le še zgodovinsko zanimive. Najprej je razbila te pogodbene verige Turčija, nato se jih je otrsela tudi Madžarska. Ali naj bo samo Bolgarija za večne čase prisiljena izvajati določbe mirovne pogodbe?«

Neurathovi ukrepi zaradi dogodka v Nachodu

Praga, 12. junija. AA. (DNB): Državni podtajnik Herman Franck je obiskal po nalogu protektorja barona Neuratha danes ob 13. predsednika češke vlade Eliáša, da mu v imenu protektorja izrazi sožalje zaradi dogodka v Nachodu, kjer je bil ustreljen neki češki policist. Obenem je Franck sporočil predsedniku češke vlade, da je protektor Neurath dal na razpolago materi umrlega policijskega uradnika 50.000 kron in da je oddelke nemške varnostne policije, ki je bil dozdaj v Nachodu prestavljen. Predsednik češke vlade Eliáš je vzel izjavo državnega podtajnika na znanje.

Policijski narednik Kniest, ki je bil pretekli teden ubit v Kladnu, je bil danes pokopan v svojem rojstnem kraju v Leipzigu.

Slovaški ministri pri Hitlerju

London, 12. junija. o. Kancelar Hitler med svojim bivanjem na Dunaju ni imel razgovorov samo z zastopniki narodno socialistične stranke, temveč je sprejel tudi slovaško delegacijo, v kateri so bili zunanji minister Durčanský, podpredsednik vlade prof. Tuksa in nekateri višji uradniki slovaškega zunanjega ministrstva.

Novi italijanski akademiki

Rim, 12. junija. AA. S kr. dekretom je imenovanih 22 novih članov italijanske akademije, med njimi znani skladatelj Pizzetti, arheolog Maiuri in kritik Pastonchi, kipar Gianelli in jezikoslovec Merlo.

Grški kralj obišče Italijo

Firence, 12. junija. »Exchange Telegraph« poroča, da bo grški kralj Jurij II. ob priliki poroke princese Irene z vojvodo Spoletskim obiskal Italijo 1. julija tega leta.

Poostritev položaja na Daljnem vzhodu

Tiencin, 12. junija. br. Oddelki vojaštva so danes obkolili angleško in francosko koncesijo v Tiencinu. Blokada je bila odredjena zaradi tega, ker so Japonci mnenja, da so imeli kitajski nacionalisti na področju obeh koncesij oporišče za svoje četniške akcije proti Japoncem.

Enoletno obvezno delo za ženske v Nemčiji

Magdeburg, 12. junija. AA. Državni tajnik v delovnem ministrstvu dr. Sirup je sporočil na kongresu varčnosti v srednji Nemčiji, da bo po vsej priliki letos izšel zakon, po katerem bo moralo vsako dekle do 25. leta odslužiti enoletno delovni rok. Poleg socialnih nagibov je dala povod za ta zakon tudi okoliščina, da se čim bolj izrabijo delovne rezerve ženske mladine.

Obisk načelnika nemškega gen. štaba na Finskem

Berlin, 12. junija. AA. (DNB). Načelnik generalnega štaba artiljerijski general Halder bo odpotoval konec junija na povabilo estonske in finske vojske na obisk v Estonijo in na Finsko. S tem bo general Halder vrnil obisk načelnikom estonskega in finskega generalnega štaba.

Tragedija ob ustju Seine

Pariz, 12. junija. AA. Ob ustju Seine se je dogodila 4 človeške žrtve. Čuvár svetilnika »Mimosa« se je odpejal s svojo ženo in štirimi otroki k »Mimozu«, da bi prižgal luč. Ko je žena stopala iz čolna, je spodrsnilo ter je padla v morje. Pri tem je potegnila za seboj 2 otroka. Mož je skočil takoj za njimi ter jih hotel rešiti. Vsi štirje so utonili. Čoln z ostalima dvema otrokoma so odnesli valovi, toda k sreči so otroka rešili.

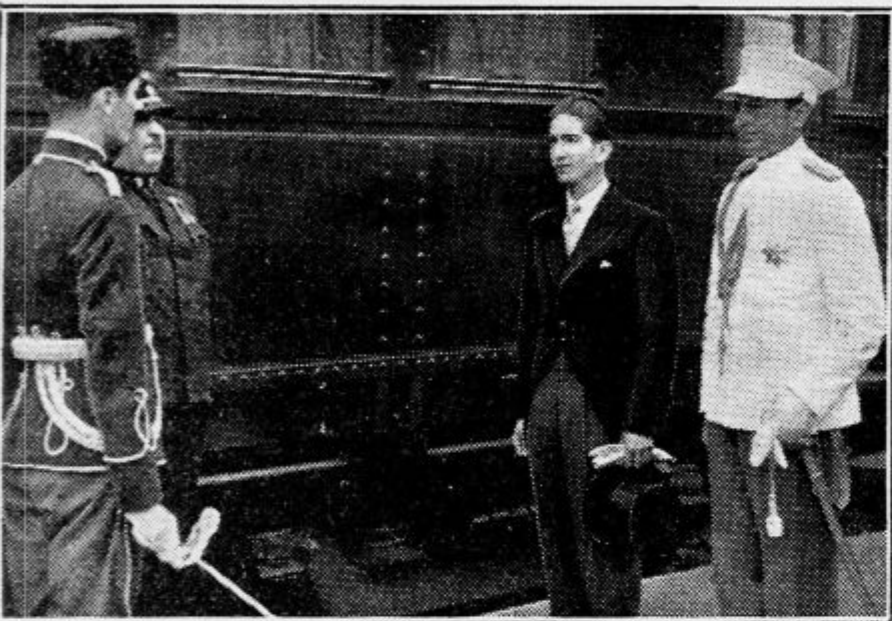
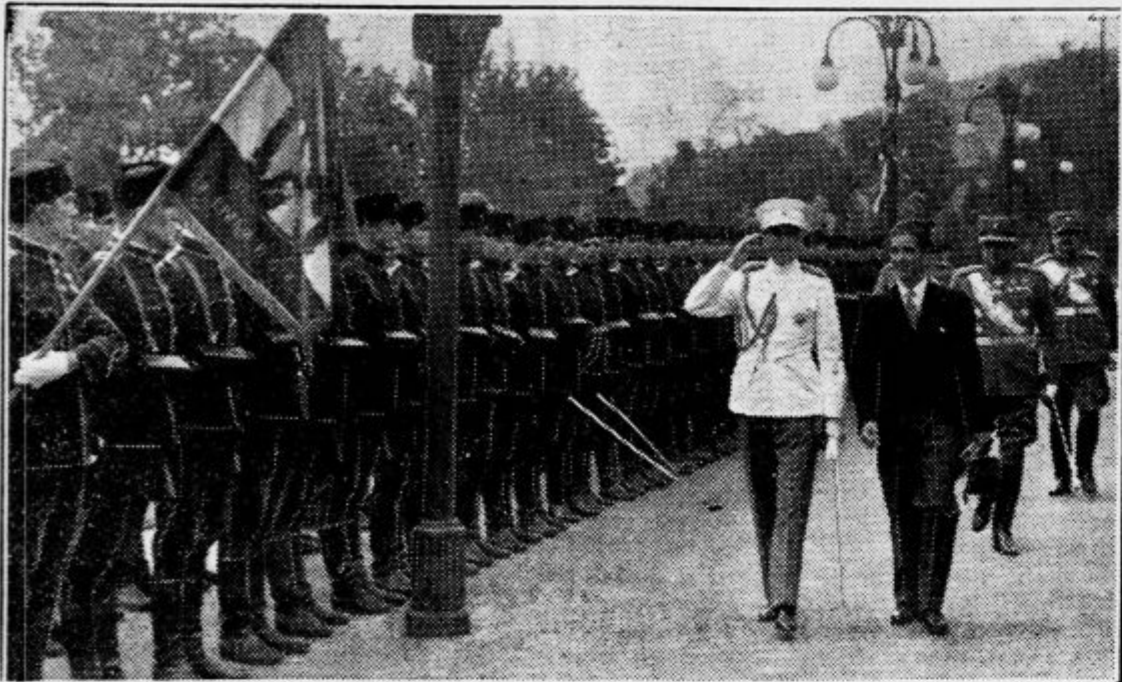
Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno vreme z dežjem od časa do časa, posebno v zahodni polovici. Ponekod nevihta.

Dunajska: Zelo spremenljivo, močno oblačno z lokalnimi nevihtami. Temperatura bo padla, zlasti v noč.

Naši kraji in ljudje

Vrnitev Nj. Vis. kneza Pavla v Beograd

Nj. Vis. knez-na-mestnik Pavle se je v soboto vrnil s svojega obiska v Nemčiji. Pričujoči sliki kaže njegov prihod v Beograd na topičerski železniški postaji. — Zgoraj vidimo Nj. Vis. kneza namestnika pred častno četo kraljeve garde — spodaj pa raport poveljnika častne čete kralja in knezu-namestniku

Jesenice dobijo moderno bolnišnico

Graditi jo začnejo že to poletje — Stroški so preračunani na 8 milijonov dinarjev

Bratavska skladnica na Jesenicah že nekaj let sem vrši priprave za gradnjo nove bolnišnice. Stara bolnišnica, ki je bila zgrajena pred 50 leti, že dolgo več ne ustreza naraščajočim potrebam, ker so prostori temni, temni in mračni.

Bolnišnico so prvotno nameravali zgraditi nad sedanjo tik nad ljubljansko železniško progo. Strokovnjaki pa so bili odločno proti temu, ker bi se morala do bolnišnice zgraditi nova cesta z nadvozi ali podvozi in obrambnimi zidovi, kar bi podražilo gradnjo najmanj za polovico. Šele preteklo jesen se je uprava bratavske skladnice odločila za nakup velikega Hrovatovega travnika na zapadnem delu Jesenic, ki je za gradnjo bolnišnice najprimernejši.

Bratavska skladnica je takoj po nakupu tega zemljišča razpisala natečaj za izdelavo projektov. V podpisnem roku je bilo predloženih 12 osnutkov. Prva nagrada v znesku 20.000 din je bila prisojena inž. arh. Kosu Miroslavu iz Ljubljane, drugo nagrado v znesku 13.000 din je dobil inž. arh. Ravnikar Edvard iz Ljubljane, tretjo v znesku 7000 din pa inž. arh. Levi Stanko iz Zagreba. Po 4000 din so bili nagradjeni načrti, poslani pod gesli »0614«, »1919«, »3366«, »4856« in »7412«. Iz nagradjenega načrta g. inž. arh. Kosa je razvidno, da bo nova bolnišnica zgrajena po modernih gradbenih načelih in bo ustrezala vsem potrebam sodobne zdravstvene službe.

V veliki in moderni dvonadstropni stavbi bodo septični in aseptični oddelki, in to ločeno za moške in ženske, dalje porodniški oddelki, ločeni oddelki za nalezljive bolezni, zdravniški oddelki in dve operacijski dvorani. V glavnem posloppju bodo tudi pisarniški prostori, prostori za stremiško osebo in še drugi postori. Bolniških sob bo okoli 30. Vsaka bo imela dve do štiri postelje. Skupno je določenih

100 postelj. V glavnem posloppju bo tudi kapelica. Stavba bo skoraj vsa podkletena. V procelju stavbe bodo tudi terase za sončenje. Poleg glavnega posloppja bo večja stanovanjska hiša za zdravnike in uradnike, v ozadjju bolnišnice pa gospodarsko posloppje.

Ves kompleks bo zasajen z mladim drevjem, ki bo v nekaj letih sestavljalo krasno živo mejo. Pred bolnišnico bo urejen lep park za sprehode in vrt za zelenjavo. Gradnjo bolnišnice bodo začeli to poletje. Vsa dela za glavno posloppje so preračunana na sedem milijonov dinarjev. Hiša, v kateri bodo stanovanja za zdravnike in gospodarsko posloppje, pa bosta stala posebej en milijon dinarjev.

Z novo bolnišnico bodo Jesenice mnogo pridobile. Mesto bo na svoji skrajni zapadni meji dobilo mogočno stavbo, ki bo mestu v ponos in kras. Bolniki, ki so zdaj obsojeni na temne in mračne prostore v stari bolnišnici, se bodo zdravili v modernem, vsem zdravstvenim potrebam ustrežajočem posloppju z lepimi in svetlimi sobami, kar zelo ugodno vpliva na bolnike.

Z dograditvijo velikega mestnega zavetišča, katerega gradnja se bliža koncu, in z dograditvijo velike in moderne bolnišnice se bodo Jesenice premaknile še bolj na zapad, kjer utegne v doglednem času zrasti nova mestna četrt.

Pevski tabor v Rušah

Naš mali Beograd, naše ponosne Ruše, so doživele včeraj pomemben praznik prvega obmejnega pevskega tabora in festivala, ki je združil 12 pevskih zborov iz Ruš, Maribora ter vsega obmejnega ozemlja. Krasno uspeli pevski tabor je privabil več tisočglavo množico pevcev in prijateljev naše lepe pesmi iz Ruš, Maribora ter vseh večjih krajev Dravske doline, Drav-

skega polja in tudi Slovenskih gor. Z današnjimi velikimi nacionalno kulturnimi, pevskimi slovesnostmi je hotel naš mali Beograd proslaviti srebrni jubilej ruskega pevskega društva, ki so mu s svojim tolim rodoljubjem, požrtvovalnostjo ter veliko ljubeznijo do naše pesmi pripravljali pot veliki ruski narodnjaki, zdravnik in župan Gašper Gorisek, njegov sin Milan, sedaj odvetnik pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, vneta ljubitelj narodne pesmi Luka Hleb iz Smolnika ter za našo slovensko pesem navdušeni zavedni ruski učitelji. Leta 1914. so se marljivi ruski pevci pripravljali na svoj koncert. Toda izbruhnila je svetovna vojna, ki je preprečila izvedbo načrta. Po prevratu pa so se ruski pevci spet zbrali in posvetili ves svoj prosti čas našim lepi narodni pesmi. Ruski pevski zbor si je pridobil ob svojih številnih nastopih lep sloves, ki ga je hotel poglobiti z današnjim pevskim taborom, ki je bil pod pokroviteljstvom ravnatelja g. A. Krejčija. Naše staroslavne Ruše so si za slavo nadele praznično lice ter so gostoljubno,

navdušeno sprejele drage goste, zlasti 12 pevskih zborov, ki so požrtvovalno sodelovali pri prvem obmejnem pevskem festivalu.

Ob prihodu vlaka so se zbrali Rušani v velikem številu na kolodvoru s svojo godbo. Na slavo je prišlo 12 pevskih društev, med njimi 4 s prapori. Po prihodu mariborskega vlaka se je razvil izpred ruskega kolodvora lep sprevid z godbo na čelu, ki je krenil na prostor, kjer je bil pevski tabor. Tam je pozdravil množico predsednik ruskega pevskega društva Anton Požar, ki se je zahvalil vsem za udeležbo, zlasti pa pokrovitelju slavlja, ravnatelju Antonu Krejčiju. Ta se je zahvalil za pozdrav in poveljeval lepoto in pomen naše narodne pesmi. Predsednik Požar je nato pripel na štiri prapore sodelujočih društev trakove, na kar so pevci odpele »Pozdrav«, »Naše gore« in »Tamburica«. Sledil je nastop vseh pevskih društev, vsako je zapelo po dve pesmi. Nastop je vzbudil pri tisočglavi množici veliko navdušenje, zaključili pa so ga pevci s pesmama »Morje Adrijansko« in »Slovenec, Srb, Hrvat«. Na taborskem prostoru je bila potem veselica, med katero je še vedno mogočno donela naša pesem, ki je na tako veličasten način navdušila obmejno občinstvo ob vznosu našega Pohorja.

Hude prometne nesreče

Usodna vožnja po tomboli in še nekaj drugih usodnih prometnih nesreč

Med 15.000 ljudmi, ki so prihiteli iz raznih krajev včeraj na tombolo Rdečega križa, je bilo tudi 55 udeležencev iz Slovenske Bistrice in okolice, ki so se pripeljali na tovornem avtomobilu nekega trgovca in se tako tudi vračali s tombole domov. Na avtomobilu so bili silno stinjeni in morali se ne bi bilo nič hudega pripetilo, če ne bi bilo po naključju na nevarnem ovinku v Orehovi vasi srečanja z osebnim avtomobilom primarija g. dr. Benčana iz Maribora. Takrat se je že lomila leva stran na preveč zasedenem tovornem avtomobilu in komaj kak meter pred osebnim avtomobilom je padla na cesto cela kopica ljudi, ko se je stranica preobremenjenega avtomobila vdrla. Med prvimi, ki so padli na cesto, je bil tudi 16-letni sin kočarja Franc Timovšek iz Venčeslava pri Slovenski Bistrici, ki je dobil udarec v levo senco in oblašal mrtev. Vsi ostali pa so na kupu obležali pred osebnim avtomobilom, a ni so dobili pri padcu nobenih hujših poškodb. Nekateri so sami šli proti Slovenski Bistrici, nekaj pa jih je ostalo na bližnjem travniku, od koder so jih potem reševalci odpremili v bolnišnico.

Mrtvega Timovška so odnesli v slivniško mrtvašnico, hude poškodbe pa je dobila pri padcu iz avtomobila tudi 11-letna posestnikova hčerka Ivana Margučeva, ki ima počeno lobanjo. Med ostalimi poškodovanci so 41-letni posestnik Henrik Šega iz Zgornje Loznice, 33-letni posestnik Franc Mušič iz Tinja, 20-letni delavec Ernest Šteferl iz Kostanjevice, 17-letni Roman Šteferl, 19-letni delavec Albert Perc iz Maribora, 45-

letni posestnik Filip Ravnjak iz Okeške gore pri Oplotnici, 19-letni posestnikov sin Leopold Rahle iz Gladomeša, 17-letna posestnikova hčerka Franciška Rahle iz Gladomeša, 18-letna posestnikova hčerka Marija Justinkova iz Kostanjevice, 16-letna posestnikova hčerka Matilda Ozimičeva iz Zgornje Loznice ter njena sestra Terezija, 36-letni posestnik Ivan Marguč iz Gladomeša in 50-letni delavec Jožef Golčar iz Slovenske Bistrice. Med vsemi temi je Ivana Margučeva najbolj nevarno poškodovana. Pri tej hudi prometni nesreči ne more biti govora o kakem karambolu, ker je ugotovljeno, da se je osebni avtomobil že znašel pred kupom na cesti ležečih ljudi. Velika je sreča, da se je osebni avtomobil ustavil, preden je zagazil v kopico ponesrečencev, ki so pali iz tovornega avtomobila zaradi tega, ker je med vožnjo popustila njegova leva stranica.

V nedeljo je bilo še več prometnih nesreč. Na klancu iz Rošpoha v Kamnico je zavozil sodarski mojster Leopold Veber iz Čmureka v neko ograjo, jo prebil ter oblašal s hudimi poškodbami na glavi. Na tako zvanem Montebelu pa je padla z motornega kolesa 22-letna šivilja Antonija Pustnikova iz Mežice, ki je dobila pretres možganov ter več poškodb na glavi in nogah. Tudi na cesti proti Hotinji vasi se je pripetila nesreča. Avto, s katerim so se vozili neki fantje, se je zaletel v kmetiči voz, ki se je preobrnil ter pokopal pod seboj Ano Zimovo, ženo kovača državnih železnic. Nesrečna žena ima nalomljeno hrbtenico in so njene poškodbe precej nevarne.

Indijski gost v Ljubljani

Ljubljana, 12. junija

Opoldne smo imeli pred »Sonom« malo senzacijo: tam se je namreč ustavila elegantna, temnobarvana limuzina, iz katere so stopili eksotični gosti, kakršni so pri nas redki. Bili so popotniki iz pravljice Indije Koromandije, bogat indijski mogotec, pravi nabob z ženo in tremi hčerkami, prav nežnimi, vitkimi, a žarkimi, temnopolnimi lepoticami, ki so takoj vzbudile pozornost in občudovanje vedno radovednih Ljubljančanov.

Pravi maharadža — je završila med Ljubljančani, ko so videh Inda, ki je bil sicer v preprosti sivi obleki, a njegovo

spremembo, vse v zlatu, dragih in pisanih nacionalnih kostumih. Vsa družba je zavila v hotel »Sona«, a ker restavracija še ni odprta, so znova sedli v avtomobil in se odpeljali v restavracijo »Union«, kjer so pri g. Karbi naročili opulentno kosilo, dostojno takega bogataša iz daljnega Orienta.

Indijski gost, ki se je ustavil s svojo družino in spremstvom v Ljubljani, je angleški generalni konzul v Bongalonu in se piše Lochamadan. Prišel je iz Egipta in preko Hamburga iz Nemčije v naše kraje, a po kosilu se je spet vsa družba odpeljala naprej proti Benetkam.

Naša slika prikazuje eksotične goste, ko pred »Unionom« spet vstopajo v avtomobil. Indi so bili prav ljubeznivi, in ko jih je naš iznajdljivi »Coro« pritisnil, je g. Lochamadan prijazno dejal: Thank you! Se good bay! in že jih je avto odpeljal naprej.

Smrt uglednega naprednjaka

Dol. Logatec, 12. junija

Na Sokolskem domu v Dol. Logatcu je zopet zavihrala črna zastava v znak, da je umrl ustanovni član Artur Serini. Pokojnik se je doselil v našo vas iz Trsta in sprva sodeloval pri lesnem podjetju, pozneje pa je odprl poznano gostilno pri kolodvoru. Takoj je vstopil v napredne vrste ter posebno pridno sodeloval pri Sokolu, ki je bil ustanovljen prav tedaj, pred 31 leti. Ko je Sokol najemal posojilo za gradnjo svojega doma in iskal garancije, pokojnik ni pomislil niti na število, ampak podpisal listino z besedami: »Za Sokola mi lahko prodajo tudi hišo!« Ostal je zvest Sokolu do zadnjega, a po smrti svoje ljubljene žene, ki mu je umrla pred dvema letoma, se je popolnoma umaknil v svojo sobo in mirno čakal smrti, ki ga je dohitela v 81. letu starosti.

Na zadnji poti v soboto ga je spremljal tudi četa Sokolov v kroju s praporom, pevci domačega pevskega zbora pa so mu zapeli žalostinke.

Blagega pokojnika, vzornika one stare sokolske požrtvovalnosti, ki je nekdaj gradila in lajšala pota mlajšemu sokolskemu pokolenju, bomo ohranili v najlepšem spominu, njegovi družini pa izrekamo najgloblje sožalje.

Za prvenstvo pred boginjo Talijo

Ljubljana, 12. junija

Kakor smo že poročali, se je na tožbo mariborskega režiserja in gledališkega igralca Vladimirja Skrbinška, ki ga zastopa mariborski odvetnik dr. Stojan Pretnar, vršila pred nedavnim pred sodnikom ljubljanskega sreskega sodišča dr. Tomiškom kazenska razprava proti ljubljanskemu gledališkemu igralcu in režiserju Cirilu Debevca zaradi klevete. V svoji tožbi je tožitelj Skrbinšek navajal, da je letos v marcu dobil od uprave ljubljanskega Narodnega gledališča ponudbo za angažma. V pismini ponudbi je bil pozvan, naj sporoči svoje pogoje. Kakor je tožitelj v tožbi navajal, so bile njegove ponudbe sprejete na seji uprave Narodnega gledališča in potem še na skupni seji gledališke uprave in banovinskega sveta. Slednja seja pa je stavila pogoj, da mora Vladimir Skrbinšek predložiti še nekatera spričevala, ki naj bi ovrgla neko »denunciacijo«. Na ta pogoj je Skrbinšek reagiral tako, da je spričevalo res predložil, obenem pa je mariborska sekcija Združenja gledaliških igralcev za prosila ljubljansko, naj poišče tistega, ki je Skrbinška denunciral in s to denunciacijo vplival na to, da končno do angažmaja niti ni prišlo. Seveda je ta stvar v krogih gledaliških igralcev povzročila nekakšno mrzlico. Predsednik Združenja Drenovec in tajnik Jerman sta zadevo preiskala in mogla zaključiti, da je »denunciacija« izšla od Cirila Debevca, ki ga je Vladimir Skrbinšek na podlagi te ugotovitve tožil.

Prva razprava je bila zaradi izvedbe novih dokazov preložena in se je nadaljevala v soboto. Vršila pa se je ob izključitvi javnosti in zaradi tega moremo poročati le to, da so bili zaslišani nekateri poklicni tovariši tožitelja in obtoženca. Cirila Debevca je sodnik naposled po izvedbi vsega dokaznega gradiva obsodil zaradi klevete v smislu § 301/I. k. z. na 500 din denarne kazni, ki se v primeru neizterljivosti spremeni v 9 dni zapore. Izvršitev te kazni pa je sodnik glede na neoporečnost obtoženega odložil pogojno za dobo 2 let. Plačati pa bo moral stroške kazenskega postopanja in eventualne izvršitve kazni.

— Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. št. 3074/35.

Igralsko umetnost na deželo!

Drevi gostujejo v Kranju člani ljubljanskega Narodnega gledališča z Bevkovo »Partijo šaha« — 150 letnica slovenskega gledališča nam bodi pobuda za nov razmah

V dvorani Narodnega doma v Kranju bo drevi ob 20. nastopila skupina članov ljubljanske Drame s prvo predstavo Bevkove »Partije šaha« v režiji Vala Bratine, v igri pa sodelujejo še Mira Danilova, Maša Slavčeva in Drenovec. S tem se začenja vrsta propagandnih gostovanj po naši domovini, ki jih je nasnoval Valo Bratina, da ponese lepoto slovenske besede in igralsko umetnost tudi v vsa ona podeželska središča, pa tudi v skrite koticke naše zemlje, ki jim pogled v dejanje in nehanje našega Narodnega gledališča sicer ni dan. Pri tej priliki smo vodjo skupine Valo Bratino naprosili za kratek pomenek o tem, kaj ga je napotilo do organiziranja teh gostovanj, o repertoarju in še o nekaterih podrobnostih načrta, pa nam je pripovedoval:

Igralski poklic je lep, strašno lep, a tudi v vsakem oziru naporen, zelo naporen. Toda moje staro prepričanje je, da poklicni igralec kljub vsemu še ni izpolnil svoje naloge s tem, da je v teku sezone odigral vrsto vlog in nudil nekaj sto ljudem malo razvedrila ali duševne zamaknenosti. Le redki so prav za prav tisti izvoljenci, ki imajo priliko obiskovati gledališča. Na tisoče in tisoče ljudi živi tam zunaj, ki so odrgnjeni od kulturnih dobrin, kakršne nudi mesto. Zato naj se igralce poda med narod in naj s svojo umetnostjo tolmäči zamotane probleme in skrivnosti življenja.

Poleg vsega tega pa je za slovensko gledališče letos pomembno leto, — 150 let bo poteklo, ko je prva slovenska igra na odru

zagledala luč sveta. Dne 28. decembra 1789 so namreč prvokrat uprizorili Linhartovo »Zupanovo Micko«. Pred 150 leti je torej prvič slovenska beseda zadonela z odra. Vzroka je torej dovolj, da ne le igralci, temveč vsi, ki se z gledališko umetnostjo ukvarjamo, stopimo na plan in vsak po svoje doprinesemo k večjemu razumevanju in poglobitvi te edinstvene umetnostne zvrsti.

Kar se tiče repertoarja, smo se odločili, razume se, da bomo prinašali izključno samo slovenska dela. V teh 150 letih se je nabralo toliko dramske literature, da lahko dostojno izhajamo brez tujega blaga razen klasikov. V razmeroma precejšnjem številu komadov, dram, veseloiger, komedij, tragedij rešujemo naši avtorji najrazličnejše probleme, da res ni več bog ve kako težko zbrati in smiselno sestaviti repertoar. Pripravljeni imamo Šnuderlove »Lopovščine« in Bevkovo Partijo šaha. V pripravi pa so Remčeva »Magda«, Cankarjev »Hlapce Jernej«, Cerkvenikov »Kdo je kriv?«, Cajnkarcjev »Potopljeni svet«, Sedmakov »Kaplan Cedermač«, Majcnov »Knjigovodja Hostnik« itd. S svojimi uprizoritvami bomo krenili, kjerkoli bo zanimanje za naš pokret. Nič ne bomo šteli prebivalcev — šli bomo z največjim veseljem tudi v zadnjo gorsko vas.

Glede odra bodo ponekod seveda težko, vendar trdno upam, da bomo tudi te premostili. Napravil sem poseben inscenacijski načrt, ki bo omogočal z najskromnejšimi sredstvi dostojno in stilno pravilne okvire za izbrana dela. Sploh pa, kakor vse kaže, bomo imeli lastno opremo. Univ. prof. dr. Veber, ki sem mu slučajno razkladal svoj načrt in mu tolmačil tehnične in materialne težkoče, me je napotil na banovino. Podban dr. Majcen, ki je sam priznan pesnik in dramatik, je pokazal veliko razumevanje za to akcijo in obljubil svojo pomoč. Pa tudi upravnik Narodnega gledališča, pesnik Oton Zupancič, nam gre v vsakem oziru na roko in tako lahko z velikim optimizmom računamo, da bo zamlisel propagandnih gostovanj uspeša, in sicer ne le za 150-letnico slovenske drame, temveč utegne postati stalna institucija.

Zbor slovenskega učitelstva v Ptujju ob veličastni proslavi najstarejšega učiteljskega društva, o kateri je obširno poročalo že ponedeljsko »Jutro«. Pričujočo sliko smo dobili od gostujočega gledališkega E. Langenheima

Gospodarstvo

Finančni minister o popušćanju gospodarske konjunkturi in o budoćem proračunu

Finančni minister objavlja u »Službenim novinama« od 10. junija obsežna navodila za sestavu predloga državnog proračuna in finansičnog zakona za 1. 1940/41 in podobna navodila za sestavu banovinskih proračunov, mestnih proračunov in občinskih proračunov. Navodilom za sestavu predloga državnog proračuna je finančni minister g. Đuričić dodal u uvodu splošen prikaz našega gospodarskega stanja, u katem pravi finančni minister u glavnem naslednje:

Naše narodno gospodarstvo se je u početku letošnjega leta razvijalo u znaku nervoznosti, ki so jo izazvali međunarodni politični zapletaji. Popušćanje konjunkturi, ki je nastala zaradi nepovoljnih uticaja političnih događaja u svetu, se kaže u obsegu in bilanci naše zunanje trgovine, u borznom prometu in u stanju denarnog i deviznog tržišta. Devizne težkoće su posredno uticale na oslabljenje aktivnosti u raznih panogah narodnog gospodarstva. Trgovinska bilanca za prve štiri meseca letošnjega leta je pasivna za preko 160 milijonov din. Čeprav je ta pasivnost nekoliko manja nego u odgovarajućem razdoblju lanskoga leta, vendar kaže zunanja trgovina nepovoljan razvoj: izvoz je nazadovao po količini za 18% i po vrednosti za 3.5%, međim to se je uvoz smanjio za 2.8% po količini i za 3.9% po vrednosti. Vzporedno s poslabšanjem zunanje trgovine nazaduje i drugi dohodak od carin i se smanjuje dotok deviz. Četudi su proračunski dohodci u martu dostigli 107.3% proračunske ocene, vendar ostajao simptoni, ki kažeju na to, da tendencija pritoka državnih dohodkov popušća. To se opaža zlasti pri poslednjim davcima, ki najbolje obično reagiraju na stanje konjunkturi. Tako su značajni carinski dohodci u aprilu 84.6 milijona din nasproti 90.9 milijona din u lanskem letu. Monopolski dohodci su dostigli u aprilu 95.5% proračuna. Prilikom od marta 1935 su pokazali državni dohodci u martu letošnjega leta obično nazadovanje u primeri u martu prethodnog leta, i sicer za 59 milijonov ali za 5.14%, međim to su bili lani u martu dohodci u primeru u martu 1937 za 20.9% veći.

Ta stagnacija, ki se pojavlja u našem gospodarstvu, je vsekakor u najvećoj meri posledica zunanje politične konjunkturi, vendar nam nalaga najbudežnije pažnju in najveću opreznost pri ocenjivanju naših finansičnih mogućnosti u budoćem proračunskom letu.

Glede stanja u kmetijskom sektoru našega gospodarstva — četudi je se zgođalo sastavljanje centive — ne moremo računati na posebno obilen donos žitarica. U prvem delu leta je vladala velika suša, ki ji je potom sledilo prevelo hladno i vlažno vreme. Tada tudi če bomo imeli na raspolago znatne izvozne presečke, bomo stali pred novim teškoćama zaradi vnovčenja letine, tako zaradi visokega

nivoja naših cen, kakor zaradi dejstva, da su letošnje svetovne zaloge pšenice po poročilu međunarodnog instituta u Rimu dvakrat veće nego u lanskem letu.

Kakšen je naš proračunski položaj ob koncu leta 1938/39 odnosno ob koncu leta 1939/40? Podatki državnog knjigovodstva kažeju sicer ob koncu leta 1938/39 sufit u višini 993 milijonov din, ki je nastao zbog neizkorišćenog kredita u višini 880 milijonov i zaradi viška dođenih dohodkov nad proračunom u višini 105 milijonov. Treba pa je u poštovati, da je ta sufit začasen. Končni rezultat finansičnog gospodarstva u letu 1938/39 bomo videli šele ob koncu računskog leta, t. j. 31. julija t. l. Gotovo je, da bo do toga dne začasni sufit u najvećem delu absorbiran s proračunskim izdatcima, ki su bili angažirani do kraja računskog leta, kakor i zbog izven proračunskih izdatkov, ki izvršavaju iz raznih državnih obveznosti po finansičnom zakonu i drugih specijalnih zakonih. Zato ni treba računati, da bomo u tekoćem proračunskom letu prevzeli iz leta 1938/39 kakšen znatniji sufit u državnem obratnom kapitalu.

Pri sastavi načrta državnog proračuna ob kakor u vseh država na svetu prevladovao skrb, kako zasigurni kritje stalno rastoćih potreba za narodno obrambom na tak na in, da ne napravimo u nerod državne finance, kupno moć naroda, stabilnost denarja i ravnotežje u plaćalici bilanci. Ustanovitev fonda za narodno obrambo predstavlja najnoviji napor naše finansične uprave za kritje tih potreba. U uredbu o vojnih invalidih i vojnih žrtvama, od 30. novembra 1938 se je število oseb, ki uživaju invalidske ugodnosti, povećalo nasproti letu 1929 i je naraslo na 80.000. To je izazvalo potrebu povećanja kredita u tekoćem proračunu za 50 milijonov din. Poleg toga bo u proračunu za leto 1940/41 prišlo do izražaja povećanje kredita za anuitetnu službu u zvezi s novim pooblastilom za sklopljenje posojila po sedanjem finansičnom zakonu u znesku preko pol milijarde din (poled anuiteta za 6% posojila u višini 4 milijarde din).

Potrebe narodne obrambe, socijalne naloge države i povećanje anuitetnih obveznosti u zvezi s državno investicijskom delatnošću nalagaju po vsem tem nezbežno povećanje fiskalne obrambenosti. Tem veća je zaradi toga dolžnost, da se ostali veći ali manji fakultativni izdatci državne administracije do skrajnih mej komprimiraju.

Glede budoćih investicijskih izdatkov, za katere bo treba najti kritje izven proračuna, je treba u poštovati, da bo narodno tržište kapitala že u znatni meri izkoristilo za vpisom prvih transa velikega investicijskega posojila od 4 milijard dinarje, in to u trenutku, ko bo po pritiskom zunanje politične konjunkturi. Zato i kapitalite tega tržišta nikako ne smemo preceñivati.

Nemški kapital in naša tržišta nafte

Nedavno su velike nemške petrolejske družbe (Elwroth, Preusag i Erdölwerke Hannover) ustanovile delniško društvo »Rudokop« d. d. za izsledovanje i eksploataciju ležišta nafte. Nova družba je takoj prišla u pogajanja s tih postojećim petrolejskim društvima, ki imaju izsledovalne pravice, zlasti s društvima »Panonia«, »Ulanik« i »Bitumen« (pri zadnjih dveh društvima ima većinu delnic Prastedion). Sedaj poročaju da je prišlo do sporazuma med društvom »Rudokop«, ki predstavlja nemški kapital, i društvom »Panonia«. Družba »Rudokop« pa si prizadeva, da bi dobila še druge petrolejske izsledovalne pravice. Baje bo se prihodnji mesec prišla s izsledovalnim deli. Dobila je dovoljenje, da sme uvoziti u našo državu brez plaćila carine vse potrebne stroje i u naprave za vrtnanje. Izsledovalna dela u vodi nemški geolog prof. Benz. U primeru pozitivnih rezultata od država dobila bi doleđen odotek pridobijene nafte, poleg toga pa ima po postojećim predpisih 25% delniške glavnice. Nadalje poročaju iz Beograda, da bo družba »Rudokop«, ki je bila ustanovljena u glavno 1 milijon din, u kratkom povećala svojo glavnice na 20 milijonov din.

Nazadovanje zaposlenosti u lesni i gradbeni stroki

Osrednji urad za zavarovanje delavcev u Zagrebu objavlja podatke o gibanju števila zavarovanih delavcev i u namešćenju pri vseh krajevnih organih u Jugoslaviji, i sicer za mesec marc. Od februara do marta je število zavarovancev poraslo izvanrednih razlogov naraslo za 23.013, vendar je bil ta prirastek manji nego lani, saj se je lani u tem mesecu število zavarovancev povećalo za 30.670. Povprečno število zavarovancev je znašalo u martu 703.533, t. j. za 19.724 veće nego lani u martu.

U primeri u najboljšim marcem pred nastopom gospodarske krize, t. j. u martu 1930, smo imeli letos u martu 94.730 zavarovancev. Od celotnega števila zavarovancev u letošnjem martu je odpadlo na okoziñni urad u Ljubljani 95.712. U primeri u martu 1930 je bilo letos u martu pri ljubljanskem okroziñni uradu število zavarovancev le za 2723 ali za 2.9% veće, pri ostalih krajevnih organih pa se je število zavarovancev u primeri u martu 1930, povećalo za 92.007 ali za 17.8% (od 515.814 na 607.821).

Statistika Suzorja zaznauje u martu u primeri u istim mesecem prethodnoga leta prirastek števila zavarovancev predvsem u tekstilni industriji (za 4738), pri gradnji prevoznih sredstev (za 3799) i u industriji tobaka (za 2803). Nazadovanje zaposlenosti pa opažamo u gozdno-žagarski industriji (za 7562 zavarovancev ali za 13.3%) i pri gradnji visokih zgradb (za 1637 zavarovancev ali za 7.5%). Ti podatki nam potrujuje, da se je konjunktura u lesni stroki precej poslabšala i da je letos tudi slabša gradbeno delavnost. Od posameznih okroziñnih uradov kažeta u martu u primeri u lanskim letom najveći odotoni prirastek okroziñni urad u Nišu (plus 18%) i Trgovačka omladina u Beogradu (plus 11.7%). Nazadovanje števila zavarovancev u primeri u lanskim marcem pa beležaju okroziñni uradi u

pa novo znatno povećanje upnikov. Obveznosti podjetja su se prethodna leta naglo narasle. Leta 1933. su znašale samo 56 milijonov din, do leta 1936. su narasle na 108 milijonov, predlanskim na 125.6 milijona din, lani pa na 152.0 milijona din. Nespremenjen je ostao menični dolg pri Narodni banci u višini 7.75 milijona din. Skupaj znašaju torej dugovi 160 milijonov din. Rezervni fond se je povećao le od 3.36 na 3.66 milijona din.

Iz računa izgube i dobička je razvidno, da je družba lani plaćala za obradu 4.3 milijona din (prethodno leto 3.3), na davkih 2.1 milijona din (1.1), splošni stroški su narasli na 6.8 milijona din (3.5), amortizacije na 1.0 milijona din (0.6) i stroški za zavarovanje na 1.2 milijona din (0.8). Kosmatu donos se je dvignuo od 12.5 na 16.7 milijona din.

Novo povećanje naših klirinških terjatev u češko-moravski

Najnoviji izkaz Narodne banke o stanju klirinških računov u inozemstvu zaznauje ponovno znatno povećanje naših terjatev u kliringu s češko-moravsko. U zvezi u zadnjem tednu maja se je saldo povećao od 9 na 18.1 milijona din, u prvi četrtini junija pa se je povećao na 24.7 milijona Kč. Tudi saldo naših terjatev u Nemčiji se je u prvi četrtini junija povećao na 0.74 na 15.76 milijona mark. Med ostalim aktivnim klirinški kaže klirung s Turčijo smanjenje salda naših terjatev za 0.1 na 1.0 milijona din, saldo u kliringu u Bolgariji pa je nazadovao za 0.14 na 1.42 milijona din.

Od pasivnih kliringov je saldo našega duga u Italiji po zadnjem trajnom narašćanju prvokrat običnoje nazadovao, i sicer za 7.8 na 33.7 milijona din. Zmanjšao se je i saldo našega duga u Rumuniji od 9.5 na 5.2 milijona din i saldo našega duga u Bolgariji od 5.6 na 2.8 milijona din. Povećao pa se je saldo našega duga u Poljski za 1.7 na 17.0 milijona din. Končno je ometi, da se je saldo likvidacijskega klirunga s Švicom u prvi četrtini junija smanjio za 0.05 na 1.73 milijona šv. frankova.

Gospodarske vesti

— Komunikacija o trgovinskih pogajanjih u Nemčiji. Beograd: Zunanje ministarstvo je izdalo o pogajanjih u Nemčiji naslednji komunikacije. Prethodni teden su se končala pogajanja nemško-jugoslovenskega stalnoga gospodarskega odbora, ki su bila u Kölnu. Naša delegacija je u petek vrnila u Beograd. Namen pogajanja je bila uređitev razmerja do češko-moravskog protektorata i u vraćanje tečajne marke. Uspes pogajanja je: u trgovinskom, carinskom i denarnom pogledu do češkomoravskog protektorata veljao do nadaljnjega kot posebna pokrajina. Dosedanji klirinški sistem s krono kot obračunsko enotu ostao u veljavi tudi nadalje. Tečaj češke kune je isti, kakor pred 15. marcem. Sporazum o blagovnih kontingentih i u tujskom prometu ostao nespremenjen. Tečaj nemške marke se vrne na prethodno stanje, ko je bil določen u višini 14.30 din, ker je bilo međim doseženo ravnotežje u plaćilnom prometu.

— Tečaj nemške marke. Poročali smo že, da je po izvršenom dvigu tečaja nemške marke od 13.80 na 14.30 računati s tem, da bo ta povišani tečaj ostao zao. krat nespremenjeno u veljavi. Tudi iz Beograda poročaju sedaj, da bo pri tečaju 14.30 nemška marka stabilizirana za daljše dobo i da su netočne vesti, češ da bo 20. t. m. tečaj povišan na 14.50. Po izvršenom povišanju tečaja se je ponudila klirinških čekova na marke znatno povećala i su pomanjkanje ne obćuti već. Preostao u nekrto povpraševanje iz prethodnih tednov bo u kratkom kriti i zato ni razloga, da bi se ta tečaj nadalje povišao.

115.000 ljudi je posetilo velesejem

Vćeraj je bil zakljućen letošnji pomladni velesejem, ki je u polni meri izpolnio svo. jo nalogo. Bil je u znamenju osamosvojitve našega gospodarstva od tujih izdelkov. Letos je cela vrsta domaćih podjetij razstavila sve polno izdelkov, ki smo jih morali dosle uvažati iz tujine. Inozemstvo pa je razstavilo predvsem izdelke indus. triji, ki jih pri nas nemamo. Tudi tu je velesejem pokazao celo vrstu novosti. Razstavilo je tokrat 611 tvrdki, med njimi 119 inozemskih.

Velesejem je obiskalo 115.000 ljudi, od toga otpade na interesne-kupce 20%. Ti su prihajali iz vseh predelova naše države, posebno pa iz Beograda, Karlova, Novoga Sada, Panćeva, Sarajeva, Siska,

Novo predsedstvo združenja inženjerjev i arhitektova

Novi Sad, 12. junija. p. Danes se je tu zakljućil jubilejni kongres združenja inženjerjev i arhitektova, ki obitaja že 20 let. Današnja seja je imela svečan značaj. Slavnostni govor je imao dosednji predsednik Božić. Za novoga predsednika združenja je bil izvoljen upokojeni pomoćnik prometnog ministra Borivoj Đurić. Med novim podpredsednik je tuđ inž. Vojko Koprivnik iz Ljubljane. Po kongresu su se udeleženici odpeljali u Borovo i si ogledali Bat'ove tvornave.

Odlikovanje

Beograd, 12. junija. p. Z redom sv. Save 4. stopnje je bil odlikovao slovenjebistriški župnik Ivan Šolinc.

Kukuljević i Mitić izložena u Parizu

Pariz, 12. junija. p. Pri tekamah za francosko tenisko prvenstvo sta bila danas eliminirana jugoslovenska igralka Kukuljević i Mitić. Kukuljević je izgubio tekmo proti Americanu Cooku. Ta ga je premagao u prvem setu s rezultatom 6:2. U drugom setu si je Kukuljević po stanju 2:1 za nasprotinik rano roko i je odstopio. Poljak Tlocinski je premagao Mitića u 4 setih s rezultati 6:0, 6:4, 2:6 i 6:0. Puncć se u borbi proti Anglezu Chetu zelo dobro drži. U prvem setu ga je premagao s rezultatom 6:2. Sredi drugoga seta je bila tekma pri stanju 3:2 za Puncća prekinjena i se bo jutri nadaljevala.

— Tvornica radijskih aparata u Panćevu je dograđena. Iz Beograda poročaju, da bo 1. julija prišla u obrat nova tvornica radijskih aparata u Panćevu, ki spada u koncern Philips. U avgustu bodo prišli na trg že prvi radijski aparati te tvrdke. Do 1. januara prihodnjega leta pa bodo u Panćevu dograđene tudi naprave za izdelovanje radijskih cevi.

— Tudi iz Srbije se »eli industrija« u Beograd, »Treska« d. d. za trgovinu i pre. delavo lesa, ki ima veliko i moderno žago u Skoplju, je prenela sedež podjetja iz Skoplja u Beograd. Za selitev su bili merodajni tako administrativni razlozi, kakor i manji davci, ki se plaćuju u Beogradu.

Borze

12. junija

Na jugoslovenskih borzama notiraju spritno intervencije Narodne banke nemški klirinški čeki po izvršeni stabilizaciji 14.30, češke klirinške kune na 1.50. Grški boni su se u Zagrebu trgovali po 30.75, u Beogradu pa po 31.25. Tečaj na svobodnom trgu se ravnao po tečaju 258 din za funt. Na zagrebaćem efektom tržištu se je Vojna škoda pri slabi tendenciji trgovala po 471, pozneje pa se je nudilo blago po 470 (u Beogradu je bil zabeležen tečaj 468 — 469, promet pa je bio za julij po 467). U ostalih državnih vrednotah ni prišlo do prometa. Zabeležen je bio i se zaključek u delnicah Trboveljske po 172.50.

DEVIZE

Ljubljana. Oficijni tečaj: London 206.15 — 209.35, Pariz 116.40 — 118.70, New York 4383 — 4443, Curih 995 — 1005, Milan 231.85 — 234.95, Amsterdam 2342 — 2380, Berlin 1771.12 — 1788.88, Bruselj 749.40 — 761.40. Tečaj na »svobodnom trgu: London 256.40 — 259.60, Pariz 144.83 — 173.13, New York 5455.69 — 5515.69, Curih 1236.87 — 1246.87, Amsterdam 2913.05 — 2951.05, Bruselj 932.10 — 944.10. Curih. Beograd 10, Pariz 11.7575, London 20.7775, New York 443.625, Bruselj 75.55, Milan 23.33, Amsterdam 236, Berlin 178, Stockholm 106.9750, Oslo 104.40, København 92.75, Praha 15.10, Varšava 83.62, Budimpešta 87, Sofija 5.40, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 468 — 470, 4% agrarne 60.50 den., 4% se. verne agrarne 60 — 60.75, 6% begluške 88 — 90, 6% dalm. agrarne 86.50 — 87.50, 7% stabiliz. 99 den., 7% invest. 99.50 — 100.50, 7% Seligman 99.50 den., 7% Blair 94.50 — 95, 8% Blair 101.50 den., delnice: Narodna banka 7500 den., PAB 212 den. Trboveljska 172.50 — 173, Gutman 37 — 50, Sećerana Osić 80 den. Beograd. Vojna škoda 468 — 469, za julij 467 — 468 (467), 4% agrarne 61 den., 4% se. verne agrarne 60.25 — 60.75, 6% begluške 89 — 89.25, 6% dalm. agrarne 87 — 87.25, 7% invest. 101 — 102, 7% Seligman 100 den., 7% Blair 94 — 95, 8% Blair 101.75 bl., Narodna banka 7400 den. (7400), PAB 212.50 — 213.50.

Blagovna tržišta

ZITO

Novosadska blagovna borza (12. t. m.). Tendencija nespem. Pšenica: 78/79 kg baška 148 — 150; sremska 148 — 150; slavonska 149 — 150; banatska 145 — 152. Rž: baška 140 — 142. Jećmen: baški i sremski 64/65 kg 155 — 157.50, juri 68 kg 180 — 185. Oveć: baški i sremski i slavonski 144 — 146. Koruza: baška 111 — 113; baška partita Indija i Vršac 111 — 113. Moka: baška i banatska 0g_c in 0gg_c 232.50 — 242.50; 2g_c 212.50 — 222.50; 5g_c 192.50 — 202.50; 6g_c 172.50 — 182.50; 7g_c 147.50 — 157.50; 8g_c 115 — 120. Ftizol: baški i sremski bell 295 — 300. Otrobi: baški 108 — 110; sremski 104 — 106; banatski 100 — 102.

Skoplja, Niša, Sušaka, Valjeva, Ućić, Zagreba, Zemuna i Zenice. Po tem se vidi, da opravila ljubljanski velesejem važno službu u izmenjavi dobrin med posameznimi banovinami, zlasti med našo banovinu i ostalo državu. Inozemski posetitelji su prišli u moćnom številu iz Italije i Nemćije, dalje iz Bolgarije, Turćije, Švice, Švedske, Mađarske, Poljske, Francije i češko-moravskog protektorata. Na ta način seznanja ljubljanski velesejem s našim gospodarstvom i inozemstvo. Število inozemskih posetiteljov je pri tem vsako leto veće.

Letošnji jećenski velesejem bo od 2. do 11. septembra i bo posvećen predvsem našem kmetijstvu.

Gostovanje beogradske opere u Frankfurtu

Beograd, 12. junija. p. Danes je otpotvao u Frankfurt ansambel, zbor, balet i tehniško osebje beogradske opere. U Frankfurtu bodo gostovali od 14. do 16. t. m.

Napredovanje

Beograd, 12. junija. p. V 4/1 sta napredovala načelnik sreza Maribor-levi breg dr. Janko Šiška i dravograjski sreski načelnik Ivo Milić.

Iz življenja na deželi

Iz Hrastnika

h— Obćni zbor Glasbenega društva je bio na praznik pri Rošu. Vodio ga je aglini predsednik g. inž. Pavel Vrbić. Vsa poročila funkcionarjev su bila u odobravanjem sprejeta, posebno pa se poročilo pevovodje i ustanovitelja g. Candra, ki odhaja iz Hrastnika. Na predlog g. Mahkote, je bio g. Cander saglasno izvoljen za časnegu člana. U odbor su bili izvoljeni za predsednika g. inž. Vrbić, za podpredsednika g. Rome, za tajnika g. Podmenik, za blagajničarko ga Volkova, za arhivara ga Jurćića i g. Grešak, za odbornike gg. Hofbauer, Selan i Ladiha, za pregledovalca računov: gg. Kavšek i Kralj. Končno se je izrazila želja, da bi prosvetna uprava poslala čim prej naslednika g. Candra, ki bi bio zmožen prevzeti mesto pevovodje.

h— Razstava strokovne nadaljevalne škole preteklo nedelje je bila rekordno obiskana. Vseh obiskovalcev je bilo skoro 500. Poleg šolskih izdelkov su naši vajenici i u vajenke razstavili i većinu pravćedne obrtniške izdelke. 22 vajencev i vajenki je bilo nagrañjenih. Dobili su pravćicne »Priznanice« i denarne nagrade.

Iz Ptujia

h— Tat pogrebili u deroćo Pesnico. U Pčinju i okolici su bile zelo pogoste tatvine perutnine, vendar pa storila teh nikakor niso mogli izslediti. Orožnici su ga marijivo iskali i končno i tui dostigli uspeh. Pri pos. Sedlaćkovi u Pacinju, se je zadrževao 15 krat kaznovani Martin Bolkoć, doma iz Rucmanecv, ki se stalno potika po svetu. Ko je za ta obisk zvedela orožnička patrolja, je hišo obkolila. To pa je Bolkoć opazil i skoćil skozi zadnji izhod u dva metra oddaljeno deroćo Pesnice. Valovi su ga pograbili, vendar pa se je s poslednjim moćmi oprijel za veću, ki je sredi reke šćirila iz vode. Na klisce se nikakor ni hotel vratiti, zato je patrolja naćela ćoln i se odćepjala do njega. Bolkoć se je s poslednjim moćmi i ves trid mrazu držao na površju, ko so ga naložili u ćoln i odćepali na suho. Orožnici su Bolkoća predali sudišću.

Iz Kranja

h— Delo i uspehi protituberkulozne lige i u disperanjer u preteklo leto. U petek zvećer je imela protituberkulozna liga u Kranju redni obćni zbor, ki je pokazao, da se liga iz leta u leto krepkeje uveljavlja. Liga, ki ji predseduje delavni dr. Bećek, šteje danas 550 članova. Obćni zbor je pokazao, da je delo naraslo, na drugi strani pa je šćevilo obolenj s smrtnim prirami padlo. Predsednik dr. Bećek je poročao o delu i nedostatkima, ki oviraju ligo, da ne more delovati s takimi uspehima, kakor bi si želela. Navedel je primere, ko se bolnićki odtegujuću nadzorstvu, oskrbi i negi ter bolezen prikrivaju. Tako jih je izmed 36 umrlih ušlo nadzorstvu 18. Kako delo je moralo opraviti zdravnićka sestra, je razvidno iz statistike njenih obiskov po stanovanjima, saj je napravila 270 obiskova. Obolenja su moćno padla i u disperanjer ugovorili samo 48 odprtih i 41 zaprtih obolenj za tuberkulozu, i to u vsem okolišu lige, ki zavzema krañjski i škofjeolki okraj. Iz tajnićkega poročila g. Vehovca je razvidno, da je Kranj med vsemi obćinama u pogledu denarnih prispevkova za vzdrževanje te ustanove na prvem mestu. Nekatere obćine pa u svojim letnim proraćunima za socialno zdravstvo doloćaju te toliko, da zadostie formalnostima. Tajnik je dalje naglasio, da bodo odsle dobivali bolnićki, odnosno svojci, iz potrebnega sklada celo hranarinu i ne već polovićne. Izmed dohodkov lige naj omenimo, da je dala krañjska obćina 10 tisoć din letne podpore, vse ostale pa samo 4.783 din. Industrija je dala 23.000 din. Disperanjer je letos izvršio 2303 rentgenstih i 1886 klinićnih pregledova. Pnevmotorakova je bilo izvršeni 339. Pri vlitviah je bio izvoljen tale odbor: predsednik dr. Bećek Josip, odborniki Korbar Franc, Krć Franc, Prah Lado, Rooss Albert, dr. Sajovic Stanko, Terćon Albin, Vehovec Jakob. U nadzornom odboru sta Cvar Josip i Završnik Stanko.

Iz Zagorja

h— Najbde ćovećkih kosti i u lóbanje. Prebivalstvo u Potoški vasi je bilo že nekaj dni razburjeno zaradi ćovećkih kosti i lóbanje, ki jih je našla žena nekoga upokojenoga rudarja na zemljištu nekoga posestnika. Nekateri su trćili, da su bile to kosti nekoga ćevljarija, ki je bio pred 10 leti neznanu kam izginio. Ugotovilo pa se je kmalu, da ta i druge domneve nimaju podlage. Na zagorskom pokopališću se je u teku ćasa nabralo mnogo odviseće zemlje i raznih otpadkov. Uprava pokopališća je dala ta material nekomu posestniku, ki ga je izvozio na svojo vlažno parcelu u Potoški vasi. Verjetno je, da su psi u navoćenem materialu našli kosti i lóbanje ter vse razvećli. U budoće bo treba pać paziti na to, kaj se bo odvraćalo s pokopališća.

Iz Novoga mesta

h— Sprejمني izpit za I. razred na državni gimnaziji u Novom mestu. Z 10 din kolikovane prošnje bo ravnateljstvo sprejemalo od 20. do 23. t. m. Prošnjam je treba priložiti rojstne liste i izprićevala o dovršeni ljudski šćoli. K izpitu bodo pripuććeni ućenci, rojeni u letih 1926, 1927, 1928. i 1929. Izpiti bodo 24. t. t. m.

ANTON SMERDELJ

STROKOVNI UĆITELJ U POKOJU

danas u ponedeljek ob 18. po dolgi i mućni bolesti, previden s talažili sv. vere za vedno zapustili.

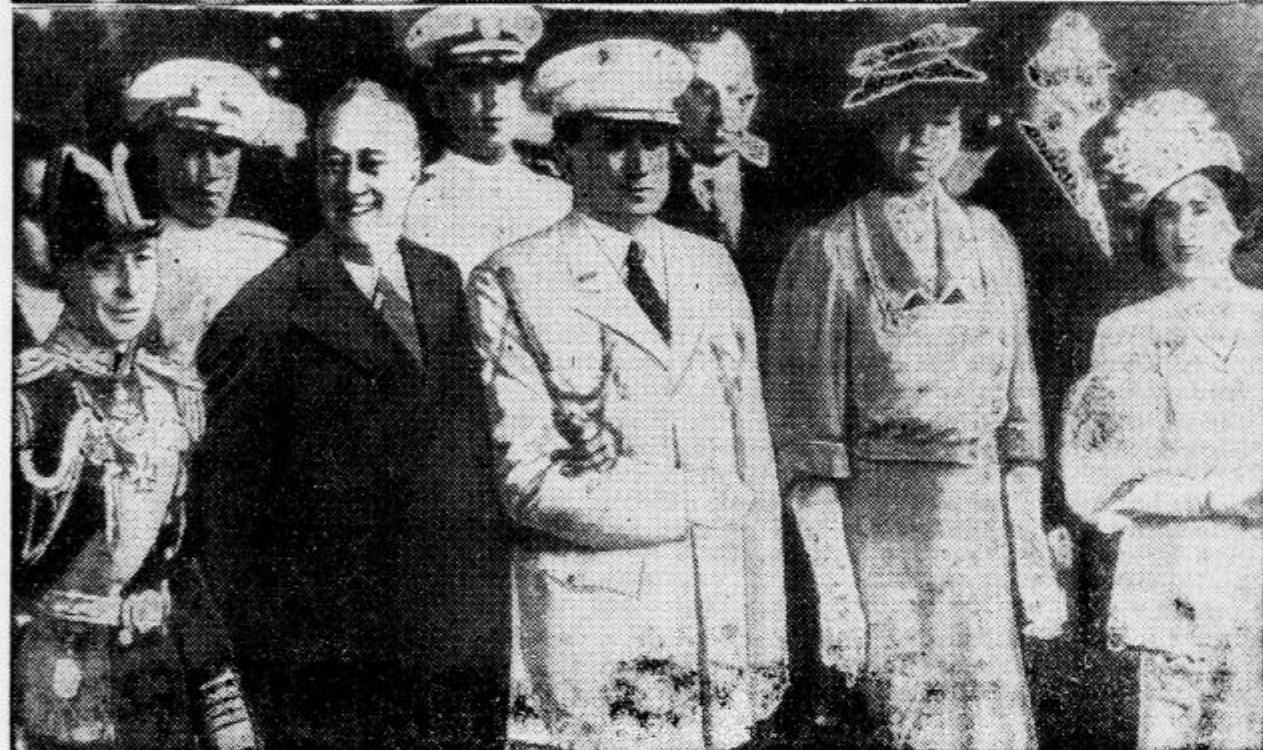
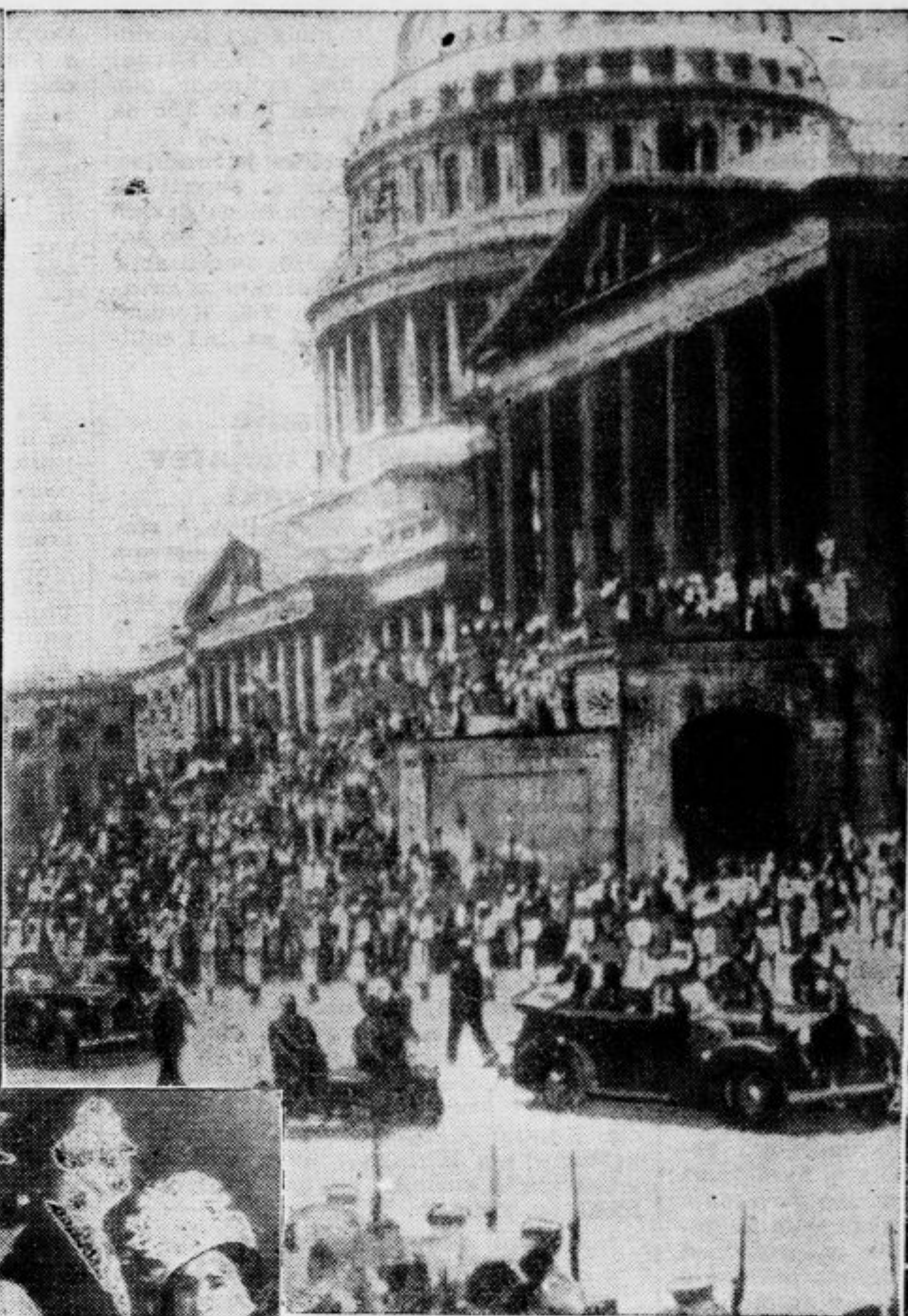
Dragoga pokojnika bomo spremili u sredo ob 17. uri iz Rutarjeve ulice 6 k većnemu poćitku na viško pokopališće.

V LJUBLJANI, dne 12. junija 1939.

JULJA roj. GOLI, soproga; EDVARD, VIDA, MERICA, otroci; JULCI SMERDELJ roj. OBLAK, snaha; ZVONKO BRATKOVIĆ, šćolski upravn., zet; BRANKO, ZVONKO, vnuka.

Brez posebnoga obavestila.

Kralj in kraljica Anglije v Zedinjenih državah

Na levi zgoraj: Jurij VI. in prezident Roosevelt med vožnjo s postaje v Belo hišo — V sredi: Spreved z avtomobili se pomika skozi Pensilvansko avnijo mimo Kapitola proti prezidentovi rezidenči — Na desni: Zunanji minister Hull pozdravlja angleško suverena pri prestopu na ameriška tla ob Niagarskih slapovih

Spodaj na levi: Prihod visokih gostov na postajo Union v Washingtonu. Od leve proti desni stoje: Kralj Jurij VI., prezident Roosevelt, general Warson, gospa Rooseveltova in kraljica Elizabeta — Na desni: Vila prezidenta Roosevelta, bivališče angleških suverenov dokler sta se mudila v Zedinjenih državah

Angleški obisk v Ameriki

Pomenek med kraljem in prezidentom — „Pridite kmalu zopet...“

Ameriški listi na dolgo in široko popisujejo obisk angleške kraljeve dvojice v Zedinjenih državah in prihajajo do zaključka, da Amerika še nikoli ni tako priščno sprejela kakšnega državnega poglavarja tuje države, kakor se je to zgodilo pri obisku Jurija VI. Angleški kralj in kraljica sta prestopila državno mejo Zedinjenih držav pri slapovih Niagare, kjer ju je pozdravil zunanji minister Amerike Cordell Hull. V njegovem spremstvu se je nadaljevalo potovanje v Washington. Vlak s kraljevo dvojico je pridrhal na postajo Union ob zvokih fanfar. Stotisoči so vzklkali predstavnikom britanskega imperija. Kralj in kraljica sta izstopila, Jurij VI. je obšel častno četo mornarjev, nato pa se je s kraljico napotil v čakalnico, kjer sta sprejela visoke goste prezident Roosevelt in njegova soproga.

Hull je stopil pred prezidenta in rekel: »G. Prezident, čast mi je predstaviti vam britski veličanstvi«. Roosevelt je dejal: »Kako ste potovali? Veseli me, da vaju morem pozdraviti tukaj.« Kralj je odvrnil: »Kraljica in jaz sva zelo srečna, da je prišlo do tega obiska.« Nato se je začel kratek pomenek, med katerim so bili Jurij VI. in kraljica Elizabeta predstavljani vrhovni funkcionarji današnje Amerike. Kralj Jurij VI. in prezident Roosevelt sta nato sedla v prvi avtomobil, kraljica z go. Rooseveltovo pa v drugega. Odpeljali so se v približno 2 km oddaljeno Belo hišo, kamor so prispeli 14 minut prej kakor je bilo določeno. Ob cestah so tvorile špalir stotisočglave množice, ki so goste burno pozdravljale. Nad mestom so ves čas vožnje krožile ameriške vleteče trdnjave...

Na Kapitolu je bil uradni sprejem angleške vladarske dvojice v bližini treh zgodovinskih slik, ki predstavljajo preda-

jo angleškega generala Cornwallisa v Yorktownu, predajo britskega generala Burgoyne v Saratogi in podpis izjave o ameriški neodvisnosti. Ves ta čas so operaterji smekali prizore, ki so jih že naslednji dan prikazovali žurnali ameriških kinematografov. Sprejema suverenov so se udeležili skoro vsi člani ameriškega kongresa. Petnajst senatorjev je prišlo k paradi v svetlih poletnih oblekah, drugi so nosili temne obleke s cilindri. Senator Bone je izjavil, da se je udeležil obiska v dvojni funkciji: prvič kot senator, ki so ga povabili k sprejemu, drugič kot človek, ki ni nič manj radoveden od drugih ljudi.

Kralj je v 22 minutah časa stisnil roke nad štiristo članom ameriškega kongresa. Demokratični senator Johnson je ob tej priložnosti ugotovil, da ume Jurij VI. stiskati roko kakor vsi občani. Poslanec Moser je šepnil kraljici Elizabeti: »Pridite kmalu zopet v Ameriko, vaša navzočnost stopnjuje uspeh takšnega obiska.« Nekaj drugi senator se je kraljici polaskal z zagotovilo, da je v resnici lepša kakor na sliki.

Kralj in kraljica sta spala prvo noč v Beli hiši. Naslednji dan sta sprejela člane angleške kolonije in sta se nato podala na Kapitol, kjer so se od njih poslovili polnoštevilno zbrani člani parlamenta in senata, ki so ob tej priložnosti govorili posebno molitev. Potem sta se vkrcala na jachtu prezidenta Roosevelta in sta se odpeljala po reki Potomac v Mount Vernon. Tam sta položila spomenik na grob državnika Washingtona. Mimogrede sta si ogledala tudi neko delavsko taborišče in pokopališče.

Seveda je bilo med obiskom tudi nekaj običajnih nezgod. Ljudje so stali ob cestah v gostem špalirju, vročina je hudo pritiskala in zgodilo se je, da je kakšnih 600 gledalcev, večinoma žensk, omedlelo. 117 so jih odpeljali v bolnice, ostali so že v domači oskrbi. Kap je zadela samo enega človeka. Samaritansko službo so izvrševali skavti, kakor je v Ameriki ob takšnih priložnostih običaj.

Iz Washingtona sta angleški kralj in kraljica odpotovala v New York, kamor sta prispela na krovu rušilca »Warrington«. Ko sta stopila na kopno, ju je pozdravilo 21 topovskih strelcev z ladij ameriške vojne mornarice. Kralj in kraljica sta se izkrcala v bližini mesta, kjer je pred 156 leti zadnji predstavnik angleške krone sir Guy Carleton izročil ključ mesta predstavnikom ameriških oblasti.

Pred kipom svobode so bile razvrščene ladje za gašenje požarov, ki so povzdignile svečanost trenutka s tem, da so začele brizgati 30 m visoke vodne curke v zrak. Rušilec »Warrington« je bil hipoma obdan od 25 stražnih ladij, katerim se je kot edina zasebna ladja smela pridružiti jachta bankirja Morgana. V pristanišču je pozdravilo kralja in kraljico 300 tisoč oseb.

Tudi v New Yorku je vladala za obiska Jurija VI. in njegove soproge silna vročina. Toplomer je kazal 33 stopinj. Na cestah je gledalo kralja in kraljico nad dva milijona ljudi.

Ogenj v »Thetisu«?

Šele dober teden dni potem, ko se je primerila strašna nesreča, ki je potegnila »Thetis« v hladni grob na dno morja, prihajajo na dan podrobnosti, katerih doslej nihče ni slutil. Tretji lord angleške admiralitete Fraser je dal te dni v Liverpoolu izjavo na podlagi izpovedb Franka Shawa, namestnika ladjedelnice Cammel Laird. Shaw je bil zadnji, ki se je s pomočjo Darisovega aparata dvignil na površino. Povedal je, da je v trenutku, ko je stopil v izhodni stolp, videl skozi okno dim in plamene. Podoba je, da je v podmornici nastal kratek stik. Nihče ne more povedati, če se je ogenj razširil na vse prostore v ladji. Zaradi dima se je posadka podmornice vsekakor prej zadušila, kakor bi se moglo to zgoditi brez požara.

Admiral Fraser je tudi izjavil, da napredujejo priprave za dvig podmornice zelo počasi. Šele v treh tednih se bo mogoče zgodilo, da bodo ladjo dvignili z morsk-

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

Spomenik maršalu Joffreju

„Rajši se dajte pobiti, kakor da se umaknete samo eno ped pred sovragom...“

V čast in spomin dne 3. januarja 1931. umrlemu francoskemu vojskovodji maršalu Joffreju so v soboto 10. junija odkrili v Parizu pred vojno akademijo v bližini Eiffelovega stolpa spomenik, ki predstavlja zmagovitega francoskega vojskovodjo na konju ter se dviga na več metrov visokem podstavku. Joffre drži v rokah maršalsko palico.

Ob vznožju spomenika sta vklesani dve dnevni povelji, kateri je dal zmagovalac na Marini v dneh odločilne bitke proti Nemcem. Prvo povelje je bilo izdano dne 6. septembra pred bitko, drugo pa 11. septembra, ko je bila zmaga izvojevana. Prvo dnevno povelje opominja francoske vojake, naj se dajo raje pobiti, kakor da se umaknejo samo eno ped pred sovražni-

kom. Drugo povelje izraža vojakom poveljnikovo zahvalo in se končuje z besedami: »Postali ste zaslužni za domovino.«

Odkritja so se udeležili najvišji predstavniki državne oblasti, med njimi prezident Lebrun, min. predsednik Daladier in general Gamelin. Govorniki so poveljevali Joffreja kot vojskovodjo in kot nemurjočega Francoza.

Nemške simpatije za Španijo

Ravnatelj nemškega ministrstva za narodno gospodarstvo Wohltat se je že pred dnevi pripeljal v Burgos, kamor ga je poslala nemška industrija. Wohltat se trudi, da bi s špansko vlado napravil sporazum, ki bo omogočil nemški industriji dobavo raznih rud, posebno železa. Nemčijo zelo zanimajo španske rudnine.

Na podlagi koncesij, za katere se Wohltat trudi, kani Nemčija zgraditi v Španiji lastne livarne za železo. V ta namen si skuša zagotoviti gotove pravice glede izkoriščanja španskih rudnikov.

Za koliko je bil zavarovan »Thetis«

Podmornica »Thetis«, ki se je potopila v Liverpoolskem zalivu, je bila za primer nesreče zavarovana za pol milijona funtov. Zavarovalnice bodo takoj poravnale svoje obveznosti.

ANEKDOTA

L. 1776. je bil Voltaire skoro dopolnil 82 let. Tedaj je naključje naneslo, da sta se dva moška v njegov bližini pogovarjala o njegovem obrazu. »Grd je kakor satan«, je menil eden. Voltaire se mu je približal in ga zavrnil: »Slišim, da govorita o mojem obrazu. Ampak prosim vaju, ne pozabita pri tem, da so ljudje v mojih letih večinoma že brez obraza...«

VSAK DAN ENA

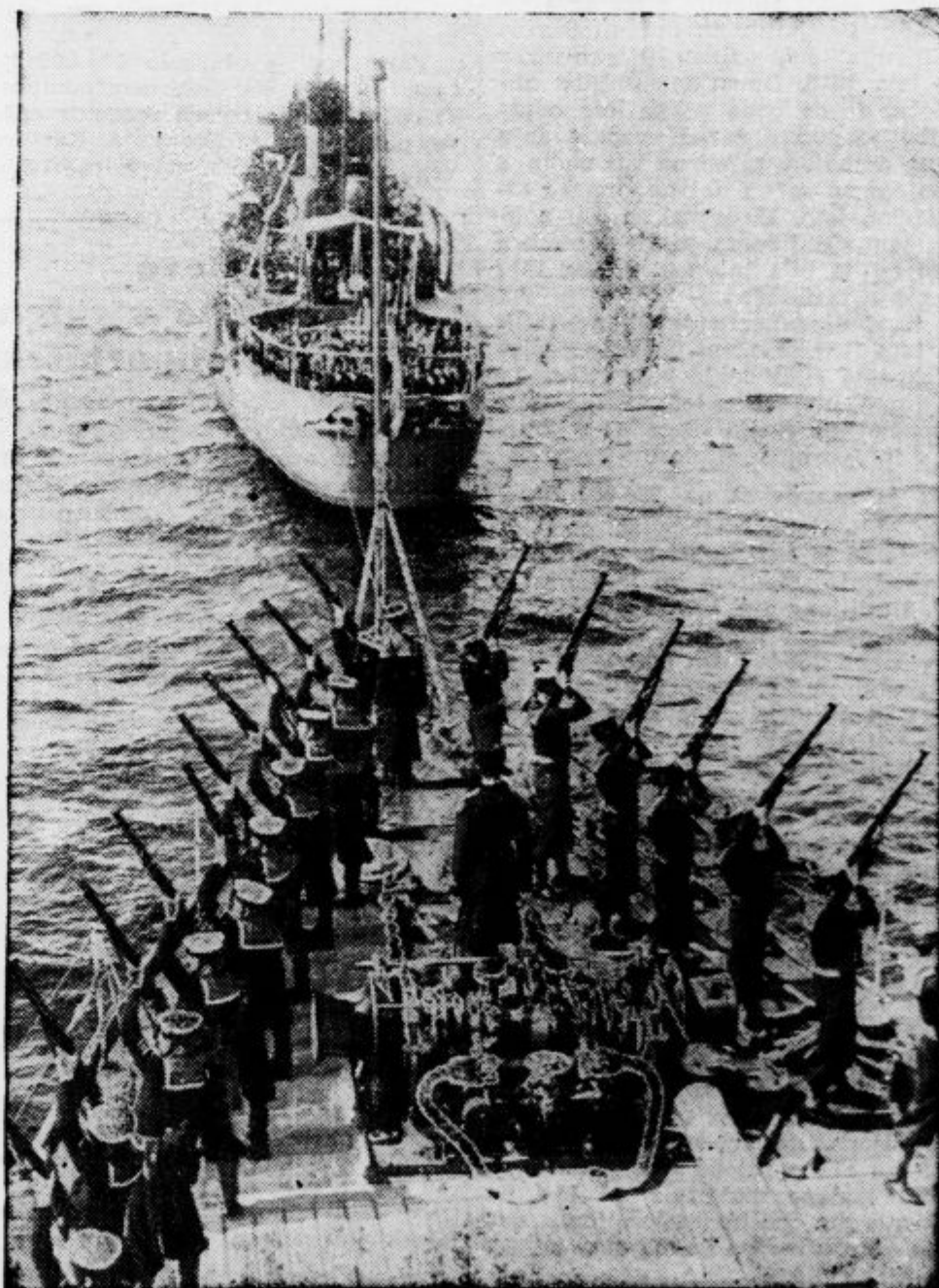

»Nu, zdaj bo končno le moral priznati, da smrči...«
(Ric et Racc)

Angleški obisk v Moskvi

William Strong, šef oddelka za Srednjo Evropo v angleškem zunanjem ministrstvu potuje po nalogu svoje vlade v Moskvo na direktna pogajanja s Stalinom

Na minonoscu »Hébe« je bila maša za »mice za žrtvami »Thetisa«. Mornarji podmornice »Scogull« so ob tej priložnosti oddali častno salvo v zrak

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Izpremembra ni prišla nenadoma. Že dalj časa prej je bil lepi Oton opazil na svojem telesu prva znamenja bolezni. Ni je pobijal, branil se jo je imeti za resno. Besna naveličanost, ki ga je bila prevzela že pred mnogimi leti, je bila počasi otrpnila v tiho vdanost. Krotka saška princesa, ki je z neomajno potrpežljivostjo poslušala vse škandalne istorije o svojem možu, »lepem Otonu«, in jih prezirala, je bila sčasoma postala krotka vdova, ki se ni več rada spominjala, da tisti, ki ga je nekdanji ljubila, še živi. Oton se je bil iz »dvorne kletke«, kakor je imenoval svojo palačo v Augtenu, umaknil v samotni kraj, v grad Schönau. Dunajčani so pripovedovali, da živi v tem starem, razpadajočem gradu, ki ni bil več poraben za stanovanje — Oton je bil dal zgraditi v grajskem parku vilo, kjer je imel bivališče — z neko gledališko igralno, ki ga je znala trajno prikleniti nase; in tako trdno si je v svesti njegove ljubezni, da časih sama povabi v Schönau celo tolpo baletk. Tedaj je v Schönau živel da nikoli tega, šampanjec teče v potokih, »lepi Oton« se opoteka od dekleta do dekleta ter jaše, ko je noč prekrokana, nag in pijan po gojavah. Dunajčani mu njegovih izgrediv niso zamerili. Malomeščani, ki so se imeli za lahkomiselne, če so ob nedeljah popili kozarec vina nad mero, so zamakneno prepevali sentimentalno pesem: »Schönau, preljubi Schönau...«

Schönau je nehal biti kraj življenjske radosti. Gospodične iz baletnega zbora niso več dobivale

povabil v Schönau. »Lepi Oton« je sedel, zavzet nad trdovratnostjo svoje bolezni, s prijateljico v Schönau in se ji je dal le nerad pogovoriti, da je poklical z Dunaja zdravnike. Njegovo veliko, močno telo, čigar lepota je na Dunaju bolj slovela od vsake umetnine v umetnostnozgodovinskem muzeju, naj bi mogla razdejati neumna bolezen? Smešno! Tako je mislil prve mesece. Nato je poklical zdravnike. Ko so ga hoteli zastrašiti in so ga s potrptimi obrazi opozarjali na zavratni in nevarni značaj njegove bolezni, jih je pogostil s šampanjcem in jih prisilil, da so pili z njim. Hotel jih je videti pijane, te neprijetneže, ki so mu prehude reči, s šampanjcem jim je zamašil usta in popival z njimi do belega dne. Na Dunaju so šepetaje pripovedovali: »Lepemu Otonu« ni pomoči.

Nekega dne so prišli zdravniki z nadvojvodinjo Marijo Terezijo. Oton je s smehljajem zadrege pogledal prestrašeni mahehi v dobrotljive materinske oči. Prosila ga je, naj uboga zdravnike. »Eh, kaj«, je pomislil, »kaj bi jih neki ubogal. In kaj hoče ona od mene. Nikoli nisem bil njen ljubljene. Franci je njen ljubljene. Franci bo moje bolezni vesel. Posebno pa njegova žena, Chotkova, ta me sovraži, ker sem bil proti ženitvi. Zoprna ženska, ta Chotkova.« — Marija Terezija je nenehoma govorila. Ni je poslušal. »Saj je vse eno«, je mislil sam pri sebi. »Veselo sem živel, zdaj je pa konec. Meni je prav. Veselega življenja imam do grla dovolj. Gabi se mi. Vse se mi gabi. Vino, ženske — drugi ljudje pa še bolj. Pri miru naj me pustite! To je vse, kar hočem. Prav nič me ne miče, da bi se dal ozdraviti. Kajti — čemu pa? Ko človek ni več mlad, nima življenje nikakega smisla več. Vse se venomer ponavlja, in večkrat ko se ponovi, bolj priskuto postaja. Dovolj, dovolj, dovolj!«

»Torej lepo poslušaj zdravnike in se pojdi zdraviti na jug«, je slišal mahehin glas.

Zdravit na jug. Lepo. Ali crkneš tu ali na jugu — vse eno je! Vse eno. Nasmehnil se je: »Prav,

mama. Pojdem se zdraviti na jug.«

»Da bi le že šla. Njenih oči ne prenesem. Vidim, srce se ji trga. Himmel Laudon, takšne reči so strašne. Saj ji vendar ne morem povedati, da se po nepotrebnem razburja. Da mi je vse eno. Da naj bo torej tudi nji vse eno, kaj se godi z menoj. Kako me gleda... To je najhujše. Hujše od vse te preklete bolezni. Nikar naj me več ne gleda! Nikar naj ne hodi semkaj! Žive duše ne maram več videti!«

»Ne glej me, mama«, je poprosil. »Ne morem trpeti, da me kdo tako gleda.«

Zdrznila se je.

»Kaj naj storim...« je zajecjala.

»Saj si že vse storila, kar je mogoče. Na jug pojdem in se bom zdravil. Vse ostalo je v božjih rokah, mamica. In zdaj te lepo prosim, pelji se nazaj na Dunaj. Ali pojdeš morda naravnost v Zakope? Prosim, prosim, pelji se že, mama. Ne prenesem družbe! Ne bodi huda.«

Odšel je z zdravnikom na jug. Bolezen se je poslabšala, napadla je grlo, bolnika je jelo dušiti. Slaven specialist, ki so ga poklicali, je rekel telesnemu zdravniku: »Izvršiti moramo traheotomijo — pomagalo pa ne bo več bogve kaj.«

Bolnika so prepeljali na Dunaj. Njegova ljubica se ni ganila od njega. Dunajski dvor, ki se je bal novega škandala, je najel samotno vilo v währinški Cottage. V tej vili naj bi nadvojvoda kar moči neopazeno umrl.

Hoditi ni mogel več. A tudi ležati ni mogel. Težko dihanje ga je sililo, da je v naslanjaču sede čakal smrti. Sede je spal, in ker mu je glava padala na prsi, se je cevka v sapniku premikala, in bolnik je bil v nevarnosti, da se zaduši.

Menjavanje cevk je bilo čedalje težje in hujše od smrti. Bolnik ni tožil. Samo ponavljal je: »Ne maram več.«

Toda smrt ni hotela priti. Smrt se je toliko časa obotavljala, da se je moral bolnik brez konca in kraja poslavljati od sveta.

Nekateri njegovih starih prijateljev in nekateri izmed baletk so ga hotele obiskati, pa so se pred vrati bolniške sobe hitro obrnile, pobegnile in planile na ulico. Smrad razkrajajočih se prisadnih tkiv je tako neznožno okuževal zrak v bolniški sobi, da ni mogel nihče izmed obiskovalcev in nobena izmed obiskovalk premagati studa.

Ljubica je sedela pri Otonovem naslanjaču in se ni upala zaspiti. Cevka se ni smela premakniti. Gledališka igralka je bedela noč za nočjo in se tresla, da ne bi zaspala in se ne bi cevka premaknila. Ko je bolnik videl, da ljubica ne more več, ji je velel, naj piše mahehi.

Odkar je v währinški vili čakal smrti, je bila Marija Terezija že mnogokrat vprašala, ali sme priti. On ni hotel. Zvesta ljubica je bila vesela, da ni hotel. Ali ni bilo dovolj strašno, da je razposajeni, nori mož, ki se je bila zaljubila vanj, onemogel, iznakažen in pohabljen, v smrdu svojega za živih dni gnjivega trupla sedel v naslanjaču in ni mogel ne živeti ne umreti? Ali naj se dá zdaj, morebiti le malo ur pred njegovo smrtjo, prepoditi od zglavja umirajočega? Toda ubogala je.

Marija Terezija je prišla. Premagala je omedlevico, ki jo je napadla, ko je začutila kužni dihi bolezni, premagala je tudi grozo, ki jo je obšla, ko je zagledala nekdanj tako lepega človeka strahotno izpremenjenega. Sedla je k bolniku in rekla: »Tu sem, in zdaj me ne smeš več poditi od sebe.«

Ponudila je bolnikovi ljubici, naj bi se vrstili v postrežbi. Gledališka igralka je hvaležno privolila. Toda čez štiriindvajset ur je bilo treba nadvojvodinjo prisiliti, da je zapustila bolnikovo ležišče in šla za nekaj ur spat. Namestni škof dr. Marshall, edini prijatelj hiše, ki je časih še obiskal bolnika, in gledališka igralka sta odvekle enainpetdesetletno nadvojvodinjo v neko spalnico ter jo prisilila, da je legla k počitku.

»Dolžnosti nočem zamuditi«, je rekla Marija Terezija.

Mali oglasi

Letovišče

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Fension »Pomorac«

Sumartin, otok Brač. Vila s teraso ob pristanu. Dobra hrana, vsa okroba 40 din, dnevno. Dnevna zveza s Splitom. Čoln na razpolago. Lastnik Gilič.

Morje

vam nudi najlepši počitek in zdravje. Kompletna okroba 40 din, vključno takse. Pension Marija Pilaš, Sv. Jakob Šiljevec, s parnikom uro od Sušaka.

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Dobra kuharica

dobi mesto k trem osebam. Predpogoj: snaznost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takojši nastop 222«.

Kleparski pomočnik

dober delavec, dobi takoj mesto. — Dolžan, Franjo, Celje.

Za renomiran hotel na Gorenjskem

je iskano krasno potrebnemu šefa kuhinje, plačilne, natakarja, servise, sobarice, londinerja s šoferskim izpitom, londinerja-vrtarja, londinerja - ključavničarja. Z. znanjem tujih jezikov prednost. Obširne ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Renomiran hotel«.

Notarskega namestnika

sprejemem za julij in avgust, eventualno za dalj časa. — Poznik Viktor, javni notar, Loč.

Uradnico

tudi začelno, dobro strojeopisno, z znanjem srbohrvaščine, sčeno za pisarniška dela. Ponudbe z navedbo izobrazbe, morebitnih dosedanjih zaposlitev, plačilnih zahtevkov in s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Hočem delate«.

G. T. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

66

Pokrajina, ki so zdaj leteli nad njo, ni bila posebno mnogolična: pesek, sam pesek jo je bil. Kdaj pa kdaj so videli pod seboj karavano, ki se je pomikala svojo pot. Nazadnje je postal svet spet gričevit in na obzorju so se pokazale gore. Tedaj je Peter presenečen zaklical:

»Glejte, mesto!«

Da, mesto je bilo res, a zelo čudno mesto!

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Dragocenost

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah

ČERNE - juvelir,

LJUBLJANA, WOLFOVA.

Sadje

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Ia trešnje

sveže, črne, rdeče za vkuhanje kg din 4.50 franko vozna razpoložljiva koraice po 45 kg G. Drechsler, — Tuzla.

Obrt

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Shramba in

popravilo krzna čez polje po ugodnih cenah pri L. ROT, trg starvo, Ljubljana, Mestni trg 5. — Telefon 20-03.

Prodaj

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Orehova jedra

zdrava in lepa po din 20.— in orehe po din 6.— nudi Sever & Komp., Ljubljana.

Lokali

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Brivski lokal

dobro vpetjan in stanovanje odda Zak, Trbovlje II.

Stanovanja

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

2-sobno stanovanje s pritlikom, iše družina odraslih oseb za 1. avgust. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »AV-gust 1939«.

Stanovanje

enosobno ali dvosobno, — išeem za julij ali avgust za Bežigradom ali na Kodeljevem. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Miren in točene«.

Enosob. stanovanje

tudi večjo sobo s šteditnikom išeem za mirno solidno dvočlansko družino, po možnosti ne predaleč od centra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dvočlanska«.

SAMO NEKOLIKO PAR VEC

in Vaše zdravje je sigurno zavarovano

„OLLA“

Neprimerno bolj fina in zdrava.

Večjo množino

MAKULATURNEGA PAPIRJA

ODDA

Podružnica »JUTRA« v Mariboru.

Podružnica »JUTRA« v Mariboru.

Podružnica »JUTRA« v Mariboru.

Podružnica »JUTRA« v Mariboru.

Podružnica »JUTRA« v Mariboru.

Enosob. stanovanje

čisto, išeem za julij 2 odrasli osebi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Blizu mestac«.

Sobo odda

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Opredeljeno sobo

s posebnim vzhodom, v centru mesta, oddam takoj ali pozneje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Malo sobico

s posebnim vzhodom, v novih hišah, oddam solidnemu gospodu 15. junija ali pozneje. Tyrševa cesta 69a, III. etasno.

Opredeljeno sobo

strogo separatno, za eno ali dve osebi, oddam. Nebotičnik, V. nadstropje.

Izgubljeno

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Izgubilo se je v Ljubljani polnilno pero »Parkere«, svirogrogasne barve pripravljeno na ime Fabjan Viktor. Pošten najditelj naj ga vrne proti primerni nagradi v Japljevi ul. št. 13.

Informacije

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Kdo si želi prihraniti pot v Beograd?

Prezvajam vse poslovne in uradne posle, katere vestno, osebno izvršim v Beogradu proti majhnim stroškom. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Beograd SŠ«.

Dražbe

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 12 znesek 17 din

Javna dražba!

V sredo 14. t. m. ob 14. uri popoldne se bodo prodajali na dražbi pisarni stroji krojaški in krznarski stroji in potrebščine, gostilniške mize, stoli in drug inventar in razno pohištvo, porcelan in nešteto drugih uporabnih predmetov. ABC Ljubljana, Maršova c. 8, poleg Kolodvorja Šiška.

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo

zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana Poljanski nasip 4-6

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

Pralnice — Svetilnik

PREMOG

KOKS — DEVA nudi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 5. TELEFON 20-59.

Postrežba brezhibna.

Po priznani nizkih cenah si nabavite najboljše moške obleke, perilo in vsa praktična oblačila pri

Preskerju

LJUBLJANA Sv. Petra cesta 14

Stampilje

Novi naslovi Franciškanska ul. 2.

Klišeje

ENO-IN VEČBARVNE JUGOGRAFIKA Sv. Petra nasip 23

Naše gledališče

Torek, 13.: Javna produkcija državnega konservatorija. Izven. Cene od 10 din navzdol.

Sreda, 14.: Velika skušnjava. Red Sreda. Četrtek, 15.: Neopravičena ura. Red A.

Obištevno opozarjamo, da bo drevi javna dramska produkcija gojencev Drž. konservatorija. Začetek bo ob 20. spored obsega: recitacije pesnikov: Prešerna, Zupčiča, Golice, Stritarja ter odlomke iz Shakespearjevih iger: »Komedija zmešnjav«, »Kar hočete«, nadalje odlomek iz Rost